

VVVV G

Cognac: **NORMANDIN**

Whisky: **STEWART**

Madeira: **RUTHERFORD**

Champagne: **CLICQUOT**

Bordeaux: **SCHRÖDER / SCHVLER**

Portwine: **GRAHAM**

**PLEKISEPA
TÖÖTUBA**

A. AMAN

**TALLINN,
RÜÜTLI TÄN. 4
TELEFON 430-19**

Tehakse igasugu pleki- ja vase-
sepa töid antud kavandite järele

EHITUSTE PLEKK-
KATUSTE KATMINE

EESTLASED!

Kui tulete Soome, siis astuge meie ärisse
ja ostke **ülesvõtmiseks** tarvisminevad ma-
terjalid meilt.

ODAVAM **kamera** 6×9 maksab meil
110 Soome marka.

Meie müüme häid Inglise Ilford Ltd

**SELO-, SELOCHROME-
FILME**

Meie valmistame amatöörvõtteid hoolega ja kiiresti.

SUOMEN VALOKUVAJAIN O/Y

Helsingi, P. Esplanaadil 37

1936

1936

JUMALAGAJÄTT

A. STERN

B. H. H. H.
 KIRJALAMATU...
 sf-7973
 L

Podarini lapsed — üheksa-aastane Olga ja kuue-aastane Sonja — istusid vaikselt lastetoas. Nende ees laual olid ema poolt joonistamiseks neile antud valged paberlehed. Joonistada nad küll ei tahtnud. Isegi Sonja, kes muidu hea joonistaja oli, tõstis oma ilusa peakese paberi kohalt ja mõtles, mida õieti joonistada.

Tänane päev oli õige imelik. Hommikul tuli nende ema juure keegi härra, kes rääkis õige kaua temaga.

Einelauas nägi Olga, et ema on näost punane, nagu oleks ta nutnud või jälle õige ärritatud meeleolus, ta ei sõonud midagi, kõneles vähe ega vastanud laste küsimistele.

Tõustes einelauast ta ütles teenijale: „Lapsed ei lähe täna jalutama, pange neile sinised kleidid selga...”

Sonja kui pesamuna hakkas vastu vaidlema:

„Emakene, miks meie täna jalutama ei tohi minna? Ilm on ju nii ilus.”

Ema vaatas talle kurjalt otsa ning ütles:

„Palun mitte vastu rääkida!”

Ka Olga arvas, et oleks võinud ikka jalutama minna, sest ilm on täna harukordselt tore, kuid peale selle ta mõtles veel palju, palju muud... Tema lapsepeake oli täis mõtteid, aga lapsesüdan vaevas mingisugune raske valu, talle näis, et ta on haige, sest ta tundis end nii halvasti. Kui ta oma õppetükki ei osanud, või kui midagi halba oli oodata, siis näis talle ikka, et ta on haige.

Mõlemad õed riietusid uutesse sinistesse kleitidesse, laia väljaõmmeldud kraega. Ema tuli vaatama, kas kõik on

korras, andis neile kummalegi lehe valget paberit ja käskis vaikselt istuda ning joonistada, nagu ei teaks ta, et siis on võimatu joonistada, kui selleks tahtmine puudub. Olga tõstab jälle peakest, ta vaatab üle õe pea aknast välja, ja piinavad mõtted läbistavad ta pead. Ta teab, et varsti heliseb kell, ta teab ka, kes helistab... Oh, kui kole!

Temale ei ole keegi sõnagi rääkinud, kuid ta teab siiski kindlasti, et tuleb varsti isa, isa, kes olevat sõitnud Odes-sasse! Ta teadis väga hästi, et isa viibis siinsamas Moskvast, ja see teadmine, et isa on siin linnas ja teda ei tohi siiski näha — piinas last väga.

Ta mäletab hästi seda viimast päeva, kui isa nende juures oli, seda hirmsat päeva, kui isa nagu metsloom puuris jalutas rahutult ühest kabineti nurgast teise, jooksis võõrastetuppa, vaatas aknast välja ja ootas ema, väljus majast, tuli jälle tagasi, küsis, kas proua ei ole tulnud, kuid ema ei tulnud ega tulnud...

Olga ootas ka ema, talle näis, et ema peaks ometi tulema, et vaene isa kannatab tema äraoleku all... Olga mäletab, kuidas isa lastetuppa tuli, kahvatu, kokkuvajunud, nagu haige, tõstis Sonja üles, suudles teda, siis suudles teda, Olgat, vaatas talle pika, pika pilguga otsa, suudles, asetaski siis põrandale ja veel kord kallistas teda.

„Kas sõidad ära, isa? Kuhu sa lähed?”

Isa tegi käega tõrjuva liigutuse.

Ema naasis hilja õhtul, kui isa oli juba läinud.

Sel ööl ei tulnud isa koju, nagu Olga kuulis hiljem teenijate kõnest. Ta mäle-

Ilusad suveilmad jätkuvad . . .

Nüüd igale mehele suveülikond
— ja loomulikult valge, kerge

staadioni-ülikond.

Elegantseid ja moodsaid flanell-,
tweed- j. m. ülikondi, mis mees-
tele meelejärele. • Suvepükste
jaoks kantavaid erilisi pintsau-
kuid suures valikus, meeldivais
värves. • Staadionisärk täien-
dab staadioniülikonda.

Rutake valikuga !

Lassila & Tikanoja O/Ü.

VALMISRIIETE ÄRID

E. Esplanaadil 18.

Siltasaarenkatu 4. Helsingis.

tab järgmise päeva hommikut, nii õudset. Telegramm, ema hirmus karjatus, siis minestas ema.

Sel hommikul ei hoolinud keegi lastest, hirmuga kuulsid lapsed sõna „kahevõitlus.“ Mis on siis isaga juhtunud? Nad ei julgenud küsida. Kui ema ärkas minestusest, veel nõrk ja värisev, ta sõitis kuhugi. Olga arvas, et ta sõitis ehk isa juure, ja lootis, et ta tuleb tagasi isaga seltsis. Kogu päeva ta ootas neid. Kuid ei tulnud ei isa ega ema. Ema tuli koju alles hilja õhtul, kui lapsed juba magasid. Ent isa ei tulnud. Ja ema oli niimelik. Ta nägu oli kuidagi tuhm, silmad vaatasid kurjalt. Aga lastega ta oli endiselt lahke, isegi lahkem kui enne, kuid Olga kartis teda. Ta kartis ema kortsus kulme, peajasjalikult aga ta kokkusurutud huuli. Olga kartis küsida emalt, kuid Sonja küsis ja sai emalt vastuseks, et isa olevat sõitnud Odessasse.

Võib olla, et väike Sonja uskusi isa ärasõitu, ent vanem, üheksa-aastane õde ei uskunud; ta teadis, et isa viibib Moskvas, ta teadis veel enamgi — et ta on haige, ja iga päev ta palus isa eest Jumalat: „Jumal, aita, et isa oleks elus ja tuleks jälle meie juure tagasi. Jumal,

oh Jumal, tee, et isa saaks terveks.“

Isa paranes, kuid ei tulnud enam koju.

Nüüd teadis juba ka Sonja, et isa elab siinsamas Moskvas. Mõni päev tagasi, kui nad jalutasid Suveaias, nad kohtasid teda.

Sonja jooksis isa juure. Olga küll ei jooksnud, kuid tundis, et tal on pisarad kurgus. Ka isa just nagu ei tundnud rõõmu, ei tõstnud neid üles ega suudelnud, võib-olla seepärast, et ta käsi oli haavatud. Isa vaatas neile vaid õige kurvalt otsa ja küsis: „Teie ei ole siis veel unustanud oma isa?“

Sellest ajast peale meenus Olgale sageli isa ja tema kurvad silmad (ah, kuidas oskasid need silmad naerda!), ja kui ta oma õhtupalvet luges, ta palus alati ka isa eest. Emaga ei kõnelnud ta iialgi isast; isegi sel päeval, kui nad isa kohtasid ja Sonja rõõmsalt emale seletas, et nad nägid Suveaias isa, ta tõmbas õde varrukast ning sosistas:

„Rumalake, ei ole tarvis rääkida!“

Nüüd, sundides ennast joonistama, ta oli kindel selles, et isa tuleb neile, kuid on see hea? Ta süda tõmbus kokku, kuulates, kuidas ema ärritatult kõndis võorastetoas edasi-tagasi, ning ta ei suutnud mõista, kuidas ometi vana lapsehoidja suudab niisugusel ajal rahulikult sukka kududa. Saabus õhtu, kuid isa ei tulnud ikka veel — kas ta tõesti eksis oma oletustes?

II.

Olga ei kuulnud küll kella helisevat, kuid korraga avati lastetoa uks, ja sisse astus ema, ta oli rahutu, nagu oleks ta põgenenud hädaohu eest. Ta rind tõusis ja vajus. Ta tahtis midagi ütelda, kuid ta huuled liikusid, ilma et sealt sõnagi oleks kostnud. Viimaks ometi ta suutis rääkida:

„Isa tuli... minge, lapsed, ta ootab teid.“

Mõlemal tüdrukul hakkas hirm. Sonja vaatas kohkunult-küsilvalt õe otsa. Olga pillas pliiatsi, värises kogu kehast ja oli valge näost. Lapsehoidja võttis lapsed käe kõrvale ja viis nad isa juure.

Kui lapsed tulid võorastetuppa, nägid nad seal isa. Isa seisis keset tuba, kübar käes, nagu külaline. Nähes lapsi ta tõttas neile vastu. Olgale näis, et ta pilk nagu otsis kedagi . . .

Isa kallistas ja suudles neid, ta katsus isegi naljatada, kuid Olga tundis, et ta püüdis rohkem rääkida Sonjaga, et teda, oma vanemat tütart, ta nagu pelgas.

„Ma sõidan ära,” ütles isa viimaks, „tuln teiega jumalaga jätma, tuln oma tüdrukukesi veel viimset korda vaatama.”

„Kuhu sa sõidad?” küsis Sonja. „Kas Odessasse?”

„Ma ei tea veel, kuhugi õige, õige kaugemale...”

„Miks sa siis meie juure ei jää?”

Isa tegi käega sellise liigutuse, nagu tahaks ta ütelda: „See on võimatu.”

Olgal oli tundmus, nagu valetaksid talle kõik lähedased inimesed, ja tundes häbi selle vale pärast, ta pea vajus ikka madalamale ja madalamale.

Sel ajal Sofia Sergejevna istus lastetoas, teotades pead kätele.

Nii siis on see tõsi: Vsevolod on viimast korda siin majas. Ta ei võinud ju keelata lapsi temaga kõnelemast, nüüd kus ta pidi neist lahkuma, kus algas häbistav, alandav lahtusprotsess. Täna hommikul külastas teda advokaat, kellele nad mõlemad olid usaldanud abielulahutuse läbiviimise. Advokaat nõudis, et abikaasad isiklikult püüaksid mõnes punktis kokku leppida, kuid Sofia Sergejevna keeldus kõnelemast mehega. Sõitku ta pealegi neile, kõnelgu lahkumise eel lastega, kuid teda jätku rahule. Nende

PARIISI UUDISED ALATI SAADAVAL

o/a **AITTA**

KLUUVIKATU 4. TEL. 25-766.

vahel on kõik lõpetatud sellest päevast peale, kui ta kuulda sai, kelle eest mees kahevõitlusse läks.

Oodates lastetoas, möödusid ta silmade eest pildid nende abielu õnnelikust ajast kuni selle kurva lõpuni.

Kuuludes Moskva kõrgema seltskonna hulka, erines ta siiski paljus oma sõbrannadest.

Juba varasest noorusest peale ta omas elule tõsised vaated, omandades hea hariduse, ta arendas oma mõistust heade raamatute lugemisega, ning kahekümneaastaselt luges meeleldi mõtteteaduslikke töid. Pidudel ja ballidel ta käis vaid seepärast, et ema seda soovis.

Tundes endas palju tahtejõudu, ta igatses leida endale tööpõldu kas rahvahariduse või muul alal, kuid esialgu piirdus ainult pühapäevaste loengutega töölistele, ja sedagi peale pikki vaidlusi vanematega. Ta tundis igavust ennast ümbritseva nooruse keskel. Veel 24-aastaselt ei olnud tal peigmeest, ka puudus tal igasugune tegevus, mis pärast ta tundiski igavust.

Just sel ajal juhtis saatus teda kokku Podariniga. Podarin oli kaks aastat temast noorem, ja näis päris poisikesena, kuid sellest hoolimata ta oli juba 22-aastaselt jõudnud ära juua poole oma varandusest.

Sofiat huvitas see kergemeelne noormees, kelles ta leidis siiski nii mõnegi hea iseloomujoone, ning talle meeldis mõte päästa see noormees.

Juhtus aga nii, et kergemeelne noormees armus temasse ja andus nüüd sa-

Perenaised!

Nõudke ainult

„REKORD KOHVI“

mis on igas paremas koloniaalkaupluses saadaval.

TOOSTUS JA LADU

Tartus, Lille tän. 3

Telefon 408

masuguse kirega armastusele kui varem oli andunud joomisele.

Sofia ei tahtnud algul kuuldagi abiellumisest, kuid viimaks andis siiski järele, ta oli otsustanud enda ohverdada, ja miks siis mitte tuua end ohvriks väikesele inimesele, kui ei leidu võimalust ohverdada end suurele asjale. Ta nõustus abielluma Vsevolod Podariniga.

Kõik olid selle abielu vastu, kuid tema oli kangekaelne. Ta tundis ennast tugevana, astudes vastu isale, emale ja ühiskonna arvamisele.

Ta ühendas teadlikult ja uhkelt oma saatuse mehe omaga, mitte armastuse pärast mehe vastu, vaid seepärast, et mees teda armastas. Teadlikult ohverdas ta end, et päästa ja teha õnnelikuks teine inimene.

Ta silmade eest möödus elu nende kümne aasta jooksul, millal ta oli abielus. Ta ei võinud endale milleski etteheidet teha. Ta oli mehele abikaasaks, sõbraks ja tema mõisade valitsejaks. Kõik mured lasusid tema peal, ning ta ei nurisenud kordagi. Ja see oli siis tema tasu toodud ohvri eest! See, kelle ta päästis, kes teda kui pühadust oleks pidanud

Soovitame perenaistele

Igasugust kala värskelt,
suitetatult ja soolatult

*Alati saadaval head eksport
soolavimmad*

PÄRNU,
Lootsi t. 1
Tel. 2-41

Jahta.

austama, see mees murdis talle truudust ühe kergemeelse naisega!

Kuuldes, et mees on haavatud, ta unustas kõik halva, mis mees talle teinud. Ta oli sellises seisukorras, et ei lugenud tarvilikuks varjata teiste eest oma hirmu mehe pärast. Vallutatud meeleheitest, ta nuttis ning ümbritses meest õrnustega... Kuid siis kuulis ta võõrailt inimestelt, et mees oli läinud kahevõitlusse ühe kergemeelse naise pärast — see oli must, alandav lugu armukadedusest.

Ka nüüd veel valdab teda õudus, tuledades meele seda alandust. Kas võib keegi

Suvitus- ja supellinn

PÄRNU

Esmakordselt käesoleval hooajal avatud supelasutuse juures moodne hüdro-derapeutiline (vesiravi) osakond igasugu duššidega, higistamise kastidega, merevee basseiniga jne.

Vesiravi soovitatakse arstide poolt mitmesuguste, eriti paljude haiguste vastu.

Juunis ja augustis supelasutuses eriti odavad ravivõimalused n. n. paušaaltasu alusel.

pärast seda veel nõuda, et ta andestaks inimesele, kes teda sel kombel on alandanud — ei, see on võimatu, täitsa võimatu!

Mitu kirja saatis talle mees oma haiguse ajal. Naine ei lugenud neid. Ta nõudis ainult ühte — abielulahutust. Ka mees mõistis viimaks, et lahutus on mõõdapääsmatu ja et tal tuleb sellega leppida ning lahkuda Moskvast.

Säärane oli seisukord sel ajal, kui mees palus advokaadi kaudu kõnelemist naisega.

Sofia Sergejevna istus veel ikka lastetoas laua ääres, kui tuppa lendas Sonja. Naine vaatas üles. Ta pruunid juuksed, millesse viimaste nädalate kurvastused olid toonud hõbeniite, rippusid korratult, nägu oli kahvatu, ta vaatas pahaselt tütarlapssele.

„Emake,” ütles Sonja, „näed, isa palus selle kirja sulle anda.”

Esimesel hetkel, nähes enda ees Podarini kaarti, mille pliatsiga mõni rida oli kirjutatud, tahtis Sofia Sergejevna seda puruks rebida, kuid väike tüdruk vaatas ema otsa nii ootavalt, et Sofia sunnitud oli võtma kaardi vastu ja lugema seda. Kiri oli järgmine:

„Mul on hädasti vaja Teiega mõnede asjade üle läbi rääkida. Arge kartke, ma ei tülitata Teid kaua. Palun Teid kõige nimel, mis Teile püha on, täita minu viimase palve.”

„Ta ei suutnud siiski lapsi rahule jätta,” mõtles naine. „Noh, kui sa seda just nii väga tahad, ma räägin sinuga. Sa kuuled minult mis vaja.”

Podarin istus küüruvajunult toolil. Ta kargas üles, sammus abikaasale vastu ja sirutas talle käe, kuid naine mõõtis teda uhkelt pealaest jalatallani. Mehe käsi langes alla. Ta pomises vabandust, et oli tulnud tülitama.

„Palusin teid, et teie ei segaks lapsi meie vahekordadesse, teie ei suutnud aga kuidagi loobuda lõbust näha lapsi nutmas.”

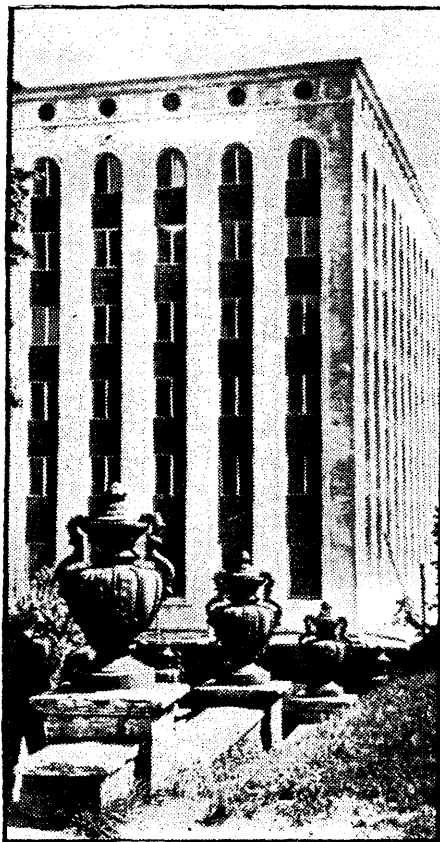
„Kinnitan teile, ma ei ütelnud ühtegi haletsevat sõna. Mis teha, kui lapsed ise mõistavad,” mehe hää l värises. „Andestage, kui eksisin, kuid mul ei ole kivi südame asemel. See oli ju lahkumine kauaks ajaks.”

„Teie armastate mängida draamat.”

„Kuid teile pakub lõbu lüüa maaslamajat, Sofia Sergejevna.”

Naine tahtis midagi vastata, kuid jättis selle ning küsis:

„Millest teie minuga rääkida tahtsite?”

Tallinna Majaomanikkude Panga uus hoone

„Esiteks, ma palun teid,” algas mees ebaleval häälel, „lähme teise tuppa, siia võib iga silmapilk keegi tulla.”

Naine naeratas, kehtas õlgu ja osutades uksele, astus ise esimesena oma väikesesse mugavasse kabinetti, mees järgnes talle.

Sofia istus ja palus ka meest istuda, kuid mees seisis. Ta pilk eksis piltidelt seinal ehteasjakestele ja sealt vaipadele. Kõik on endine, — mõtles ta, ja siiski on kõik nii muutunud.

Naine muutus kannatamatuks. „Kuu-lan teid,” kordas ta.

Mees ohkas, istus madalale toolile.

„Ma ei tea, ma unustasin, mis tahtsin ütelda... niiviisi ei saa ma rääkida. See ei ole õige, Sonja, see ei tohi nii jätkuda, meie ei ole ometi võõrad,” — kordas ta meeleheitel, „armastan sind.”

Naine tõusis. „Ma lahkun nüüd,” ütles ta. Nüüd oli ta jälle saavutanud oma rahu, ainult huuled värisesid veel vähe, kuid hää oli kindel.

„Kui soovite mulle midagi ütelda, siis tehke seda advokaadi kaudu.”

Naise rahu ärritas meest. Ta kõrvad kumisesid, silmade ees läks pimedaks, ta lõi rusikaga vastu lauda.

„Jääge, ma nõuan seda!” hüüdis ta. „Ma ei saa advokaadile ütelda seda, mis ütlen teile: teie olete südametu, egoistlik naine! Teie ei tähenda see midagi — kõrvaldada oma eluteelt see, kes oli teie mees. Teie ei armastanud teda, kas kuulete, ei ole iialgi armastanud, teie ei saanudki seda teha, sest teil pole südant!”

Ka naine ärritus nüüd. Ta käsi, mis toetus toolile, värises. Puna kattis ta laupa ja põski, kuid hääli oli rahulik, kui ta vastas:

„Mul ei tarvitse teile vastata, tuletan teile vaid meele, et terve minu elu tõendab vastupidist. Et abiellusin teiega ilma armastuseta, selles ei saa teie mind süüdistada, sest teie ise tahtsite seda. Ma ei varjanud teie eest oma tundmusi, ma ei mõtelnud enese peale, kui nõustusin abielluma teiega — teie teate seda isegi. Meenutades meie ühiselu, ma ei saa endale midagi ette heita, mina täitsin alati oma kohust, kuni lõpuni.”

„Ah nii, Sofia!” hüüdis mees. Kuid kas ei lahkunud sa minust just minu elu ras-

KARUSNAHKADE^{A/S}

P. ESPLANAADIL 37

S O O M E

S U U R I M,

R A R I M

J A O D A V A I M

S P E T S I A A L Ä R I

KARUSNAHAD SUURES VALIKUS

kemal silmapilgul, kui lamasin haigena.”

„Teie tahtsite vististi, et jääksin teie truuks abikaasaks ka siis, kui teie, unustades oma lapsed ja naise, läksite kahevõitlusele ühe kergemeelse naise pärast. Andestamisel on ka oma piirid.”

„Andestamisel! Ärge tarvitage seda sõna, Sofia Sergejevna, mis teate teie andestamisest! Teie oskasite ainult põlgusega vaikida, teie oskasite hävitada inimest oma suuremeelsusega, kuid andestada, südamest andestada, ilma mingisuguse kibeduseta — seda ei ole teie iialgi mõistnud.”

Naine kahvatas, ta huulist kadus veri ja ta värises. Esimest korda elus kuulis ta sarnaseid süüdistusi. Imestusega vaatles ta inimest, kes julges temale, eksimatule, seda öelda. „Milles sina õieti süüdistad mind? Sa armastasid mind, olgu nii, usun seda, kuid kas hoidsid sa ka mind. Olid sa mulle ka truu, kas või paari esimese abieluaasta kestel? Sina ei näinud midagi halba oma mõõduvates armusuhetes, sa tulid nende lõppedes minu juure tagasi, rohkem armununa kui varem, kuid need solvasid mind, need suhted, nad jätsid minusse kibeduse, nad uuristasid meie õnne. Kas sa ise tõesti ei tundnud seda? Mina, ükskõik kas ma sind armastasin või mitte, mina ohverdasin ennast. Olin sulle naiseks, armukeseks, emaks, värisesin iga sinu kõrvalhüppe juures ja hoidsin sind nagu väikest last...”

„Ja vaatasid minule ülalt alla, halvaks-panevalt,” ütles mees. „Kui sina oleksid vähem end ohverdanud ja rohkem armastanud, meie oleksime olnud õnnelikumad.

SOOME SÖITJADI!

Külastage meie äri

BULLEVARDI TÄN. 6

kus leiate odava hinnaga head kaupa, nagu kõike seltsi riideid, trikoo ja siiditrikoo pesu, sukki, käekotte ja muid daamide tarbeasju.

Niemeläinen

Parim
meeste ja naiste
valmisriiete
ostukoht
Helsingis

on

ASU

15 Aleksandri tn. 15

Asub südalinnas.

SUUR VALIK.

Eestlastele

5%

hinnaalandust!

Kuid kust võtta armastust, kui seda südames ei leidu? Mis on eneseohverdamine ilma armastuseta?" Vsevolod peatus.

„Sa ei tohi niiviisi kõnelda! See ei ole tõsi!”

„Sa siis ikka armastasid mind?” küsis mees.

Naine kõndis ärevuses toas edasi-tagasi, peatus siis mehe ees ning vaadates sellele üksisilmi otsa, ütles:

„Jah.”

„Miks varjasid siis nii hoolikalt minu eest oma armastust? Kuid kui see tõesti nii on, kui sa mind tõsiselt armastad, siis on aeg seda tõendada, ma lamen sinu jalgade ees, sinu armastuse nimel, halasta minu peale. Anna mulle tagasi mu kodu, mu perekond, mu armsad lapsed, mu armastatud naine, ära lase mind hukkuda. Sonja, siruta mulle vastu oma käsi, vaata mulle otsa ilma vihata. Veel ei ole kõik kadunud, Sonja, meie õnn oleneb sinust!”...

Nagu päikesekiir libises üle naise näo, kuid kadus kiiresti, nagu väljendas endist tumedat järeleandmatust.

„Sellest ei ole juttugi,” ütles ta. „Meie ei saa teha olematuks kõike, mis on olnud, sa oled mulle võõras...”

„Võõras,” kordas mees.

„Jah, ma olen teile võõras, teie ütlesite üsna õieti. Ma olin ikka teile võõras, olin teile kõrvaline isik...”

„Ärge kõnelge siis oma armastusest! See ei ole tõsi, teie ei ole iialgi kedagi armastanud peale iseenda. Teie ohverdasite ennast ja uhkustasite sellega ning joovastusite oma ohvri suurusest. Teie leidsite oma tasu selles. Kuid küsige minult, mida mina olen kannatanud... Kas usute, et on kerge elada 10 aastat naisega, teades, et ta sind ei usalda, isegi halvaks-panevalt sulle vaatab ning jälgib iga sinu sammu hirmuga, et sa ehk kuidagi jälle teda kompromiteerid. Ma tundsin, ma nägin, et sa mind ei armasta... Ma olin sulle võõras, kõrvaline isik, kuid sina ei olnud mulle võõras, ma armastasin sind ja põlesin ihast äratada sinus armastust. Kas ei tekkinud kõik see, mida sa nimetad mu armuseiklusteks, ainult meeleheitest, tundmisest, et võimatu on sinus armastust äratada: sinu hing oli mulle suletud, tahtsin näha sinu hinge, armastasin sind, ligipääsmatult, rohkem kui oskan sõnadega väljendada. Kas usud, et see Emma, kelle kirjad sa leidsid, mulle midagi tähendas, ma ei mäleta isegi enam, kuidas ta välja nägi. Kuid mäletan, oh kui selgesti mäletan halvaks-panevat pilku sinu silmis, kui sa mulle kaotatud kirjad ulatasid sõnadega: „Sa kaotasid need, soovitatakse sulle paremini hoida niisuguseid kirju.” Ja ei ühtegi sõna rohkem, ei ühtegi etteheidet. Ja kui ma siis hakkasin seletama, et see naine mulle on ükskõikne, sa ainult naeratasid, sa ei uskunud mind!”

*Sadulsepa peennäha
tööstus ja kauplus*

J. SULG

Tartu, Riia tänn. 3

Müük suurel ja väikesel arvul.

Hotell LÖNNROT

Soovitame

häid tube reisijatele.

Hinnad alates 25 soome margast ja kallimad.

Lönnrotinkatu 16.

Telef. 624-90.

„Kuidas oleksin ma võinud sind uskuda?“

„Kuid sa nägid ju, et ma meeleheitel olin, olgugi et sa mind ei uskunud, sa oleksid võinud haledust tunda. Aga sina loobusid minust.“

Ja mees rääkis kirklikult, kuidas ta hulkus linnas, otsides teda, ning ootas ja ootas naise kojutulekut, viimaks, haaratud meeleheitest, ta läks Emma juure ja leides sealt eest mehe, keda nimetati tema kaasvõistlejaks. Ta haaras kinni selle esimesest sõnast, et leida põhjust riikuks, ja kutsus ta kahevõitlusele. Oli hiimu surra või määrada ennast verrega.

„Ja määrada oma lapsi sopaga,“ jatkas naine, „kena mees, isa ning perekonna tugi!“

„Vaiki, ära hävita mind oma sõnadega... Ma mõistan kõik, kuid on silmapilke, kus talitad enesele oma tegudest aru andmata, ja sina viisid mu sellisesse seisukorda! Nüüd olen ma kuristiku veerel, kas ei tunne ja näe sa seda? Palun sind, päästa mind! Andesta! Ma ei palu sinult unustamist, meie mõlemad tahame mäletada seda õnnetut päeva; palun sind, andesta, nagu ma sulle olen andestanud. Sa oled minust tugevam, ma tunnustan sinu jõudu, toeta mind, sa oled mulle kõige lähedam olend maailmas, minu naine, ole siis mulle ka õeks, ära tõuka mind enesest, Sonja...“

Ta sirutas naisele käe. Hetkeks see tahtis haarata käe ja tõmmata oma rinnale selle pea, kes temalt toetust palus, kuid ta sai oma nõrkusest võitu, ta oli liiga sügavalt solvunud. Pärast seda, mis mees korda saatnud ja et ta teda häbistanud kogu linna ees, ta süüdistab veel naist. Püsib oma süüdistuse juures, kuid andestab temale suuremeelselt, temale — see on juba liig! Milleks talle naise toe-

tus, keda ta ei austa, keda ta süüdistab oma langemises?

Ta raputas pead.

„Ei või olla mingisugust andestamist. Ei iialgi!“

Temale vastusirutatud käsi langes Vsevolod seisis tema ees kahvatuna.

Sofia tundis, et just praegusel hetkel toimub midagi, mida enam muuta ei saa. Ta vaatas mehe otsa. Mees oli talle siiski lähedane, ning oma hinge põhjas ta teadis, et mehel oli paljuski õigus. Ta vaatas mehele otsa, oodates mis sünnib nüüd, nagu ei oleneks nende saatus mitte temast.

Vsevolod vaatas toas ringi, nagu tahaks ta kõigega jumalaga jätta. Naisele näis tema pilk ükskõikne.

Mees kummardus külmalt. „Ärge kinitage siis, et armastate, Sofia Sergejevna,“ ütles ta, pööris ümber ja sammus aeglaselt ukse poole. Sofia jälgis teda pilkudega... ning nägi, kui mees kadus talvisesse videvikku.

Oli midagi õudset selles teadmises, et inimene, keda ta armastas — jah, ta armastas teda, — kellega on nii kaua ühes elatud, kelle lapsed teda emaks hüüavad, kadus tema elust.

Kadus jäljetult ja igaveseks.

Külmavärinad läbistasid teda. Talle näis, et peaks midagi ette võtma, kuid tal ei olnud selleks jõudu.

Korraga tõusis ta ja jooksis ukse poole...

Kui ta jõudis esikusse, oli esimene, mis talle silma puutus — lapsed. Sonja hoidis käed ristis, ning ta värske nägu oli kurb; Olga oli peitnud oma näo seinal rippuvasse palitusse ja nuuksus valjusti.

Trepi uks oli avatud, ja ukse vahelt paistis vana lapsehoidja tume kleit.

Sofia Sergejevna tormas edasi, tõukas eest lapsehoidja, ja trepil kostis ta vali, meeleheitlik hüüd:

„Tule tagasi, Vsevolod! Tule tagasi!“

Vsevolod seisis paari sammu kaugusel uksest. Ta tõttas naise juure, haaras meelemärkusetu naise kätele ning kandis ta õrnalt ja ettevaatlikult majja... oma majja.

RÄTSEPAÄRI

„RIIETUR“

OMANIK A. NUUSA

Tartu, Ülikooli tän. 11

Telef. 11-87

ÕNNEPILET

ARVI JÄRVENTAUS

Ma ostsin õnnepileti. On väga meeldiv ennast uurida, kuid selleks peab olema mingisugune igapäevases elust kõrvalekalduv juhus. Ja selliseks erakordseks juhuseks osutub see, kui pastor ostab õnnepileti kirikumõisa õuel mängivalt leierkastimehelt.

Pastor on juba oma kutselt sobiv vahemeheks ning lepitajaks. Isegi siis, kui ta istub vagunis pingil, kõneleb terve tema isik lepitamisest.

Võite siis enesele kujutella, mis tähendab, kui leierkastimees tuleb kirikumõisa õuele. Juhtus just olema laupäeva õhtu ja maantee kirikumõisa ees oli täis inimesi. Esimene tunne on mõru, et mis tähendab niisugune leierkasti vingumine. Teen nagu ei kuuleks. Vahest läheb kiiremini ära, kui on mõne tüki mänginud. Ja peale selle jätab kirikumõis niisuguse mulje, nagu ei oleks siin kedagi kodu. Astun akna alla ja vaatan: vanataat väntab oma pilli edasi. Ei näi olevat itaallane. Pill mängib kurba viisi, ta on aga häälest ära. Taat avab leierkasti kaane ning vaatab murelikult sinna sisse. Mõtlesin: oleks väike Vappu siin, saadaksin temaga vanamehele paar marka. Kuid siis küsib sisemine hääle lepitavalt: miks ei lähe sa ise? Olen säärases meeolus, kus lõpmatud mõtted liiguvad peas. Ikka veel ärritavad mind maanteel uudishimulikult seisvad inimesed, kes imestavad, et kirikumõisa õuel mängib leierkast. Nii see ranvas arvab. Sest kõigest vabameelsusest hoolimata on ta kohe valmis õpetaja peale kivi viskama. Kuid vanamees väntab edasi ja näib õige murelikuna. Sirelid ja õunapuud õitse-

vad aias... ja peale selle — mul on olnud täna õnnelik päev. Olen just leerilapsed ära saatnud ja katsetanud nende ristiusu tundmist, — nagu seda vanasti piiskopki revideerimisreisudel pidulikult tegi. On mõnus ja rahulik olemine. Saun ootab. Laupäevaõhtune rahu valdab mind. Kuid värava ees väljas paneb vanamees uue mängutüki peale.

Siis astun õuele, paar marka peos. Asetan raha leierkasti nurgale ja jään ise seisma vanamehe kõrvale. Nüüd alles hargneb haripunkt. Vahtijad on imestusest tardunud: pastor astub näitelavale. Mina aga olen juba unustanud inimesed. Vanamees hakkas mind huvitama.

Tunnen rinda paisuvat. See ei ole ähvardus, ei, see on rõõm — rõõm, mida terve looduskki tunneb. Meid on siin kaks inimest — vanataat ja mina. Ümberringi õitsevad sirelid — sirelid ja õunapuud.

Vanamees lõpetas mängu ja vaatas aralt minu poole. Alandliku näoga vanamees, peas sonimüts. Ta ohkas ja pühkis laubalt higi. See ohkamine mõjus minule kummaliselt. Nüüd tundsin rõõmu, et olin jäänud tema mänguriista juure seisma.

„Kust kandist olete?”

„Peräpohjalast.”

Ah, vaata, tuttavad maastikud kerkiavad silmade ette.

„Kust poolt sealt?”

„Kemist pärit, kuid nüüd elan Lapual.”

Ta nõjatus mänguriistale ja ohkas uuesti. Panin tähele, et tema mõlemad käed olid tätoveeritud. „Vist vana merimees?”

„Ei ole just merel olnud, kuid lapse-

ODORI uued moodsad lõhnad

*Casanova, Shanghai, Crêpe de
Chine, Chanelle, Tabac j. n. e.*

põlves lasksin neid naljapärest kriimustada."

„Ega see vist enam kätelt ära lähe?”

„Ega muidugi, see on ju naha all.”

Ta vaatles mind poolsuletud silmil ning naeratas kurvameelselt.

„Olete abielus?”

„Mul on naine ja tütar. Nad on Luupas... asuvad üürikorteris. Ei see nüüd kallid ole... 50 marka kuus. Kuid — nüüd on raske raha saada.

Ta pani need kaks marka taskusse ning tänas alandlikult. Tema isikust voolas imelikku alandlikkust ja tõsidust.

Mind tema huvitas ikka rohkem. Pärisin, kas ta on juba kaua ümber rännanud.

„Juba kümme aastat,” vastas tema haigutades ja nõjatudes mänguriista kaanele. „Otsin leierkasti kelleltki tsirkuseomanikult Oulus. Raimers oli selle mehe nimi. Ta oli mänginud sellega aastaid tsirkuses ja müüs siis mulle. Ega ta praegugi veel vilets ole... peaks ainult teda parandama ja häälestama. Aga ei ole aega.” Ja vanamees silitas kortsulise käega leierkasti kaant.

„Kui palju teenite umbes?”

**SOOME VAIBAD
JA KÄSITÖÖD
KUTSUVAD!**

Helsingisse sõites tutvunege

**NEOVIUS'E ALALISE
VAIPADE JA KÄSITÖÖDE
NÄITUSEGA**

Näitusel leiata suures valikus kauneid vaipu.
Käsitöölehes

„Virkaus- ja Neuletyöt-lehden“

järele valmistatud käsitöid, mustreid ja muud.
Näitus asub KALEVANKATUL 12, II korral,
tel. 258-11 ja on avatud harilikul kontoriajal.

Sissepääs tasuta.

**TERETULEMAST
TUTVUNEMA!**

OSAÜHISUS

NEOVIUS

VAIBA JA LÕNGADE ÄRI

Asutatud 1889. a.

HELSINGIS, VIIBURIS JA TURUS

MEESTE RIETUSÄRI

City Käytävä 29

Suures valikus

särke, kaelasidemeid

ja muid meeste riietustarbeid.

TÄHELEPANU: Jaama vastas.

„Noh, suuremas külas võib teenida 30 marka päevas, kui jaksan ainult hommikust õhtuni ümber liikuda. Kuid väiksemates külates tuleb vahel ka kümne margaga leppida.”

Ja jälle ta vaatas kurval ilmel minule.

„Kui üks oleksin, saaksin juba hakka, kuid kui on naine ja laps...”

„Kui vana tütar on?”

„Kaheteistkümne-aastane, mina olen teist korda abielus.”

Näis, nagu tahaks ta hakata minema. Ta askeldas väikese kastikesega, mis oli olnud kogu aja suletud, nii et ei võinud näha, mis seal sees oli.

Peatasin vanameest ja küsisin:

„Kas suitsetate ka?”

Ta peatus oma toimingus.

„Ei, mina nuuskan, kuid siit külast ei saa ninatubakat.”

Ah, oleks mul ninatubakat olnud, ma oleksin andnud temale, vanakesele. Kuid minul ei olnud. Siis meenus mulle järsku, vahest kõlbab talle ka sigar.

Jooksin otsima paari sigarit. Üks oli murdunud keskelt pooleks, kuid see ei tähendanud midagi sel puhul. Teine seevastu oli terve. Ulatasin need vanamehele.

Vanamees võttis taskust piibunosu ja pani katkise sigari tükid sinna sisse. Terve sigari aga pistis taskusse.

„Seda ma põletan vähem, see on kängem,” naeratas ta.

Ta hakkas jälle oma väikese puukastikesse haake kinni panema. Mina küsisin:

„Mis teil seal on?”

Ta avas kasti.

„Õnnelehed.”

Ja jälle ta vaatas minule oma pooleldi kustunud alandlike silmadega, mis mõjusid minule nii imelikult.

Ta neid ei pakkunud. Vist arvas ta, et niisugune härra neid ikka ei osta. Kuid

mind valdas imelik hardumus. Olin pea-
aegu liigutatud. Tundus, nagu oleksin
seisnud mingi pühaliku, salapärase ees.
Ei mõtelnud neist tühiseist õnnepileteist,
mille sisu tundsin. Mõtlesin vanamehele
ja tema elukäigule. Silmade eest möö-
dusid lapsepõlve kuldsed päevad, kus
mõnikord kümme penni ohverdasime tu-
leviku eesriide kergitamiseks. Kui siis
õnnepilet sisaldas sõnu: „On julge, õilis,
tuline ja võimas” — oi, missuguse ärevu-
siga me omal ajal neid sõnu lugesime.
Sõnasin:

„Mina ostan ühe pileti.”

Tema ei imestanud sugugi, näitas ai-
nult, kuspool on meeste piletid. Mina
võtsin õnnepileti samasuguse huviga kui
omal ajal väikese poisikesena. Eks lei-
dunudki seal naise pilt. Imelik, et see
mind sugugi muigama ei pannud. Lapse-
põlv, kuldne lapsepõlv helises mu üm-
ber. Kuid tol ajal oli õu väiksem ning
väga kitsas ja maja asus tänava ääres,
väike ja vilets. Nüüd on aga avar park,
kus õitsevad sirelid ja õunapuud. Aasta-
kümneid oli möödunud sest ajast... pikki
ja vaheldusrikkaid aastaid. Olen varsti
viiekümne-aastane ja pea on hall, aga
siin kirikumõisa õuel, seistes vana leier-

MOEÄRI

O.-Ü.

Karin Nordmark

Soovitame suures valikus maitsekaid

naiste kübaraid

Kalevankatu 3. Telef. 328-57

HELSINGI

kastimehe kõrval, elasin jälle üle silma-
pilke lapsepõlvest. Olin nagu vabanenud
kõigest olevikust. Imelik rõõm oli asu-
nud südamesse. Selle eest võisin tänada
seda vanameest, tema kulunud mängu-
riista ja õnnekastikest.

„Võõral maal abiellud rikka lesega.”
Ehkki need sõnad olid nii naljakad, kuid
ma ei naernud nende üle. Veel praegugi,
kui seda kirjutan, on tundmused ja mä-
lestused nii elavad. Neid äratas leier-
kastivanake oma õnnekastikesega.

EEKS-MAJA

ASUT. 1866. a.

Suurim ühistegeline kindlustus-ette-
võte kodumaal.

TOIMETAB:

Tule-, elu-, murdvarguse-, klaasi- ja kodulooma-

KINDLUSTUSI

Soodsad tingimused, kindel vastutus; õiglane kahjude likvideerimine.

Juhatus ja peakontor: **Tallinn, Harju tänav 45**

Kontor:

Harju tän. 29, Tallinna
Majaomanikkude Pangas

Osakonnad:

Tartus, Viljandis, Valgas,
Rakveres ja Petseris

RIEKA

A. FISCHER

Sõitsin ühel laupäevalõunal töölt koju, olin süvenenud ajalehe lugemisse, kui korraga minu kõrval naisehäääl hüüdis: „Adolf, oled see tõesti sina? On see võimalik, et sind jälle näen? Kas sa ei tunne enam oma Riekat?”

Mu nägu väljendas vististi imestust, kui mind nii kõnetas daam, minu hindamise järele umbes neljakümne-aastane, ülmoodsas tänavariietuses. Ruttu toibusin aga oma imestusest, ja mu rõõm oli tõsine, et nii kaua aja tagant Riekat kohtasin. Mu pead läbistas mõte: ta oli ju ometigi aasta noorem kui mina, nii siis kahekümneüheksa-aastane. Millest need hõbedased niidid ta juustes, see väsinud, närtsinud joon ta näos? Tegin tema pärast meeleldi väikese ringi. Kui olin temale lühidalt oma minevikust jutustanud, jutustas ka tema endast. Kahekümne-aastaselt oli ta oma vanemate sunnil abiellunud endast seitseteist aastat vanema mehega, kes, olles õige rikas, tahtis omandada selle nõtket, sinisilmalist kuldhaldjakese. Kohe pärast pulmi toimus mehe juures omapärane kokkuvarisemine. Ars-

PUUVILJAD,
KONSERVID,
KOHV, TEE,
MAIUSTUSED
JA MUUD

C. A. GUSTAVSON

HELSINGIS
12 KAUPLUST MIT-
MES LINNAOSAS

A. S. „EESTISIID“

VABRIKU LAOD:

Viru tän. 5, telef. 447-87

Viru tän. 14, telef. 443-97

Laadaplats 70

TARTU – Poe 2, tel. 10-17

NARVA – Peetri pl. 1

VILJANDI – Tartu t. 1-a, tel. 30

PETSERI – Turuplats 17, tel. 1-19

MOODSAD RIIDED, siidi, puu-
villased, lõim.

M U U K E N G R O S .

RESTID JA KUPONGID.

tid leidsid, et on tegemist pikaldase, kuid kindla vaimuhaigusse langemisega. Viis pikka aastat oli ta seotud selle mehega, kes teda oma haiglasest isemeelsuses hetkekiski enda juurest lahkuda ei lubanud. Ja kui saatus viimaks ta peale halastas ning talle mehe surma läbi vabaduse kinkis, siis oli elu muutunud talle halliks ning väärtusetuks. Otsisin tema kunagi nii ilusais suuris sinisilmis noorustule sädet, mis kord neis nii vaimustavalt põles. Asjata! Lahkumisel ta andis mulle oma aadressi ja palus mind teda külastada, mida ma ka meeleldi lubasin teha.

Rieka! Kuldne noorusaeg kerkis jälle mu mälestustest üles. See oli umbes paar kuud enne minu abituriumi, kui tutvusin Riekaga ühel väikesel tantsuõhtul. Kiiresti oli see kuueteistkümnepäevane plika end minu südamesse naernud. Tantsisin temaga sel õhtul palju, ning olin üliõnnelik, kui ta mulle lubas järgmisel päeval kohtamisele tulla. Läksin nagu unenäos koju. Ikka jälle nägin oma ees neid siniseid naervaid silmi, seda kuldjuukselist peakest, selle tütarlapse meeldivat kogu, kes, nagu mulle näis, ei kõndinud, vaid hõljus nagu haldjas. Kohtusime peaaegu iga päev, saatsin teda klaveritundi, tema mind jälle minu tundi. Istusime õhtuti käsi-käes kinos ja ei teadnud pärast ometigi, mida olime kinos näinud. Olime juba kuu aega tuttavad, kui tegime palmipuudepühal jalutuskäigu mägedesse. Kodustele aga rääkisime, et läheme jalutuskäigule kaasõpilastega. Oli veel kaunis vilu, ja meie pidime kiiresti liikuma, et külm ei hakkaks. Kõndisime nii tundide viisi sõnatult kevadpäi-

kese käes, olles isegi mõlemad alles veel pungad, kes vajavad sooja päikest, et puhkeda õitsele. Kui einetasime pärast ühes väikeses mägivõrastemajas, kus kamin nii mõnusalt soojendas, tõmbasin teda kohmetult, kuid tormiliselt rinnale ja nautisin esimesi suudlusi värisevailt, mulle nii meeleldi alluvailt huulilt. Ta rippus mu kaelas pöörmata minult oma suuri naervaid silmi, see soovideta õnnelik laps. Siis istusime kaua teineteise vastu surutult ühel tormis murdunud puuhiiglasel. Ümberringi oli maa veel paljas, ning aralt vaatasid siit-sealt lillepungad. Kuid õhus tundus juba kevadet. Et kiiresti pimedaks hakkas minema ja ka külm oli, jooksisime täis ülevoolavat noorusevallatust alla orgu rongile.

Kui vaevalt kolm nädalat hiljem ühe tühise asja pärast Riekaga tülli läksime ja kumbki meist, aetud lapselikust jonnakusest, järele anda ei tahtnud, pidi mul süda lõhkema kurvastusest, ja nii mõnigi kuum pisar veeres üksinduses mu silmist. Eesoleva eksami mured ja õppimine kiskusid mind välja mu valust ja aitasid sellest võitu saada.

Ülikooliaeg tõi endaga kaasa nii mõnegi armuloo, kuid sügaval südames oli mul

Hotell
Cosmopolite
 KALEVANKATU (Kalevi tän.) 3.
 Tel, 25-847.

Soovitab ilusaid tube
 mõõdukate hindadega.

Sealsamas restoran ja söögisaal.

varjul see mõne lühikese nädala unelm, minu esimene armastus. Ja nüüd, pärast pikki aastaid, olin teda jälle näinud ja ei tundnudki teda peaaegu enam. Aga kui ma nii minevikku meenutades teda meele tuletasin, nägin teda jälle enda ees nagu nooruseski, seda nõtket tütarlast, seda kuldhaldjakest oma naervate sinisilmadega.

Kiiresti otsustades võtsin kaardi, mille ta oli mulle andnud. Värisevad leegid haarasid kaardi. Tuhakübemed langesid põrandale. Ma ei külasta Riekat.

Soomest niisama häid

SÄRKE

kui Inglismaalt

Kuulus „täismeeste riietur“ **Emil Elo** valmistab oma tehastes inglasklike värvikindlaid ja kokkutõmbumatuid peosärke ning ameeriklaslikke, suvel eelistatud külgeõmmeldud kraega särke. ELO särgid on eriti sportlaste lemmikud, kuna need „istuvad“ hästi ja on mugavad kanda.

1000 SORTI KAELASIDEMEID!

Helsingis käes külastage Soome suurimat spetsiaaläri! Meie kauplus asub vastu raudteejaama, Rautatientori ääres Mikonkatu 13.

EMIL ELO O/Y

REISUKAASLANE

Rong väljus aeglaselt jaamast. Mõned minutid hiljem tormas ta juba mööda metsadest ja aasadest. Juba laotas õātu-hämarus halli varju maastikule, millest süin-seal majade kujud üles kerkisid. Kuid ka need vajusid taas pimedusse.

Kuueteümne-aastane advokaat Lower istus üksi ühes esimese klassi vagunis. Ta võttis ajalehe ja luges kohtuteateid. Tema tähelepanu äratas lühike märkus: „Kardetava kurjategija põgenemine Albringeni vanglast.” Ta luges selle teate läbi ning pomises: „Glaster? See nimi ei ole mulle võõras... Täitsa õige, see on murdvaras ning mõrtsukas, kellel viis või kuus tapmist südametunnistusel, ja keda ainult seepärast surma ei mõistatud, et tema mõlemad vanemad lõpetasid elu hullumajas... Hm, Albringeni vangla asetseb vististi kusagil siin läheduses...” Ta mõtles veel vähekese, siis tõusis, võttis võrgust oma reisuteki, istus pinginurka ning laotas teki üle põlvede.

Vaevalt oli ta jõudnud uinuda, kui teda äratas kummaline kära ja valjud hüüded. Ta märkas, et rong liigub hoopis aeglaselt. Toetades lauba vastu akna klaasi ta vaatas välja. Pimeduses ta nägi palju väikesi lambikesi, mis rippusid lühikeste keppide otsas, ja palju mehi näis ootavat rongi möödumist. Ta taipas kohe, et on tegemist teeparandamisega.

Juba hetk hiljem suurenes sõidukiirus jälle, ning pilkane pimedus valitses väljas.

Lower vajus jälle oma nurka. Enne kui ta silmad kinni vajusid, viskas ta juhuslikult pilgu aknale. Oli see meeltepettus või tõde? Vagunilambi valgusel nägi Lower ruudu vastu vajutatud nina ja kaht silma, mis teda vaatlesid. Kas

oli mõni tööline rongi küljest kinni haaranud? Üsna võimatu see ei olnud, kuid kuidas ta nüüd maha hüpata saab, sest rong kihutab jälle endise kiirusega edasi? Uni vajutas Loweri silmad kinni, kuid siis äratas teda mingisugune kära. Keegi pikas mantlis ja laias kübaras mees avas ukse, astus vagunisse ja kustutas heleda tule, asendades selle rahulise sinise öö-lambitulega.

Kõik see kestis ainult sekundi, kuid Lower oli siiski näinud, et tundmatul mehel elegantse mantli all olid väga kahtlased püksid ja ta kandis tugevasti poriga kaetud lihtsaid kingi. Lower värises hirmust, kui ta nägi oma ees läikivat noatera, kuna tasane käskiv hääl ütles: „Tassa! Käed üles, kui sulle elu kallid on!”

Lower arvas juba tundvat, kuidas talle külm teras südamesse tungis. Hääletult tõstis ta käed. Kiire liigutusega otsis võõras tema taskud läbi. Et ta Loweri juurest relva ei leidnud, võttis ta selle kirjatasku ja vaiba.

„Kus su sõidupilet on?” küsis ta siis.

„Ülemises vasakus põuetaskus...” koheles Lower.

„Ja nüüd kao siit!”

Lower, õnnelik, et pääseb eluga, kargas üles ja ruttas ukse juure, kuid raudne käsi haaras teda käsivarrest, ja võõras sisistas:

„Mitte ukse kaudu!”

„Mitte ukse kaudu?... küsis advokaat, näost tuhkhall.

„Läbi akna!” kostis mees ning avas akna.

Sõnatult vajus Lower pingile.

„Ruttu, ruttu!” pilkas mees ning surus noa ta rinna vastu.

MOODSAIMAD

MEESTE RÕIVASTUSTARBED

ELEGANTSSED UUDISED

ERIALA: SÄRGID JA KAELASIDEMED

O/Y **CAP** A/B

HELSINGIS, PÕHJA ESPLANAADIL 27

NISSENI

KOHVIKUD HELSINGIS

Hea koju - Hea tee

P. ESPLANADINKATU 17
FABIANOKATU 31
MIKONKATU 7
KAISANIEMENKATU 6
ALEKSANTERINKATU 19
ANNANKATU 26
KESKUSKATU 7.

Automaatselt tõusis Lower pingilt, kuid siis kostis väljast uste sulgemine ja avamine.

„Istu ja vaiki!” käskis tundmatu. Siis sulges ta akna, istus ning mässis vaiba jalgade ümber, nii et jalad üsna kaetud olid.

Konduktor astus sisse, keeras tule põlema ning pöördus esmalt tundmatu poole ja küsis: „Teie pilet, palun.”

Läbitungiva pilguga vaatas ta mehe pügamata nägu, mis sugugi ei sobinud esimese klassi reisijale. Mees ulatas pileti, mida konduktor uurivalt vaatas. Siis pöördus ta advokaadi poole.

Loweril tärkas lootus. Kui veel minisugune pääsimine võimalik oli, siis oli praegu selleks paras silmapilk... Ta vaatas üles. Konduktori selja tagant nägi ta kaht ähvardavalt välkuvat silma ja läikivat noatera enese poole sihitud.

„Mul... mul ei ole piletit...” kogeles ta nagu hüпноosi mõjul.

„Hea. Ma kirjutatan teile pileti. Kuhu sõidate?”

„N... linna... Kuid... ma olen kirjatasku koju unustanud...” ütles Lower kustoval häälel.

„See on juba halb asi... Tulge minuga rongijuhhi juure...”

„Palun,” kostis Lower, ja uus lootuse säde elustas teda.

„Oodake natuke!” ütles äkki tundmatu. „Tunnen seda härrat. Mina maksan tema eest sõiduraha...”

Siis võttis konduktor, kes seisis kahe reisija vahel, piletiraamatu ja pliiatsi taskust ning hakkas kirjutama. Ta rebis lehe välja ja ulatas Lowerile, kes juhust kasutades jääkülmade värisevate kätega meeleheitlikult konduktori kätt surus, kuna tema silmad avaldasid nõdrameelset hirmu ning tumma palvet.

„Kui palju mul maksta on?” küsis tundmatu.

Konduktor nimetas sõiduraha ja mees ulatas talle ühe suurema raha, mis ta Loweri kirjataskust oli võtnud.

„Mul ei ole teile tagasi anda,” ütles konduktor. „Kui lubate, lähen ja vahe-tan.” Ilma vastust ootamata väljus ta.

Lower vaikus, pilk põrandale suunatud. Külmad julinad jooksid tal mööda selga. Nagu surmamõistetute ootas ta surmahoopi. Kuid midagi ei juhtunud. Siis läbistas valgusekiir tema uduga ümbritsetud pea-aju. Mees ei võinud ju teda kohe tappa, sest konduktor pidi ju pea ilmuma, et raha tagasi tuua. Viimne lootus tärkas temas...

Seal tuli ka juba konduktor.

„Siin on teie raha, härra,” ütles ta.

Lower toetas mõlemad käed pingile, et kergem oleks üles karata, kuid ta ei jõudnud veel seda teha: konduktor oli revolviiri tundmatule suunanud ning hüüdis: „Käed üles, Glaster!” Samal hetkel tormas kaks relvastatud meest vagunisse.

„Neetud koer!” karjus Glaster Lowerile vihast välkuvail silmil. Kuid Lower ei kuulnud seda. Meeleheitlik tahtejõud, mis teda kogu aja oli hoidnud, kadus, ning ta langes meelemärkusetult pingile.

EKBERG

KOHVIK, KONDIITRI-
JA PAGARIÄRI

B
U
L
E
V
A
R
D
I

9

HELSINGI

Ilus Alice

SAKSA KEELEST

Advokaat Ramson, toetudes tugitoolile, vaatas uurival pilgul külastajat.

„Kahetsen väga,” ütles ta viisakalt. „Teie olete liiga noor! Mina vajan vilunud kauaaajalise kantseleipraktikaga töötööd. Enne teid on käinud juba viis kohasoovijat, kuid keegi neist ei vastanud minu nõudmistele.”

Tütarlaps vastas vaikselt:

„Ma ei olegi nii noor, kui ma näin! Ehk katsetate minuga!”

Ramson vaatles teda uurivalt. Ei võinud salata, et neiu oli väga ilus: tumedajuukseline, suurte hallide silmadega ja pikkade ripsmetega, õrn, peenejooneline nägu. Kuid meeldivaim oli siiski ta sale, peaaegu poisilik keha, nõtke ja kitsapuusaline. Ta kandis musta kuube ja valget siidpluusi; hästivormitud jalad olid halles siidsukis. Kogu ta välimus pakkus kunstilist naudingut. Kuid Ramson oli esijoones advokaat ja pidas oma kasu silmas.

„Kui vana olete õieti? Vaevalt seitseteist, kas pole tõsi?”

„Märtsikuu lõpul sain üheksateistkümnepäevaseks,” vastas neiu, ja ta vasak silmalaug tuksatas kramplikult. Ramson arvas, et ta nüüd nutma puhkeb, ja ütles meelega järsult.

„Noh, siis ei eksinud ma küll palju! Tarvitan aga vilunud stenografisti, kes ka kõige kiirema etteütlemise järele võib kirjutada, tegemata igas kirjas tosinaid õigekirjavigu!”

„Siis jääte vististi minuga rahule!” hüüdis neiu elavalt, naerdes sealjuures hõbeselget naeru, mis mõjus nii rahustavalt. „Kas soovite ehk väikest katset ette võtta?”

Advokaat Ramson ulatas neiu pool vastumeelt kirjabloki, haaras ajalehe ja luges sealt ühe artikli ette.

„Rutem!” hüüdis neiu. „See on liiga aeglane tempo!”

Ta kitsas käsi lendas üle paberi, kuna advokaat üha kiiremini luges. Kui ettelugemine oli lõppenud, tõusis neiu omalt kohalt, vaatas asjatundlikul pilgul kirjutusmasinat, asetas paberi misanale ja hakkas pöörase kiirusega kirjutama. Kui ta valmis kirja advokaadile ulatas, leidis see oma suuremaks üllatuseks, et kiri oli täpne ja ilma ühegi veata!

„Teie olete harukordselt osav!” hüüdis advokaat imestusega.

Neiu naeratas ja langetas aralt pilgu.

„Ehk sobin siis teile?” küsis ta. „Ma ei esita ka suuri nõudmisi!”

Ning ta nimetas palga, mis ei ületanud seda palka, mis advokaat oma endisele sekretärile oli maksnud.

„Tehtud!” hüüdis advokaat lõbusalt. „Kui soovite, võite oma tööga kohe alata.” Ta ei kahetsenud ka oma valikut. Alice Vikkers ei olnud mitte üksi väle, vaid evis ka oma vanuse kohta haruldase intelligentsi. Ta taipas kohe, mis vaja oli teha, tarvitses talle vaid juhtnöörid anda. Kõige selle kõrval ta omas iga asja kohta oma kindlad vaated, nii et advokaat Ramsonile juba vajaduseks muutus, kõigi oma äriasjade üle temaga vaielda ja tema otsust kuulda.

Kord, kui advokaadil endal aega ei olnud, palus ta neiu protsessi akte ühele kliendile kätte viia. See klient oli vana pankur Adam Tracey, kelle pangaruumid asusid sama maja alumisel korral.

Seletused, mis Alice vanahärrale andis, olid nii täpsed, et see küllalt imestada ei suutnud. Kui ta mõni päev hiljem advokaati tänaval kohtas, ütles ta:

„Teil on tore sekretär. Päris aare on ta... ja sealjuures nii ilus.”

THOMAS CLAYHILLS & SON — TALLINN

SPELITSIOON — LAEVAAGENTUURID — PRAHTIMISED

OMA LAOD OTSEÜHENDUSE RAUDTEEGA — OMAD PUKSIIRLAEVAD

KORRALISED LAEVAÜHENDUSED:

TALLINN — STOCKHOLM • TALLINN — STETTIN

TELEFONID: 435-58, 435-26

TELEFONID: 435-58, 435-26

Ramson punastas ning vastas kohmetult: „Teil on õigus... Alice Vikkers on väga intelligentne, väga ilus... ning väga korralik!”

Vanahärra naeris:

„No-noh, mitte nii tormiliselt! Ma ei kavatsenudki seda aaret teilt röövida... Millal siis pulmad on?”

Ning vanahärra kadus oma kabineti ukse taha, ilma vastust ootamata.

„Vana lolpea,” pomises endamisi Ramson, kes sel hetkel oli unustanud, et vana Tracyy on üks tema paremaid kliente.

Kuid ta süda peksis tormiselt. Ta tundis järsku, et ta Alice'iga nii harjunud oli, et Alice tal igal sammul puudama saaks, kui ta kord ära läheks.

Ja ega see nii võimatu olekski? Eks leidu peale vana Tracyy veel teisigi, kellele Alice meeldib... kui talle kõrgemat palka pakutakse, või kui talle abiellumissetepanek tehakse.

Ta oli päris õnnetu juba üksi selle mõtte juures. Ja lõpuks... miks ei või tema ise see olla, kes selle pärliga abiellub. Ta oli üksi maailmas, tal oli hiilgav seisukord ja ta ei näinud mingisuguseid takistusi abiellumiseks neiuuga, kellel küll kaasavara puudus. Kas leiab ta iial veel kedagi paremat kui see tark, ilus Alice.

Ta astus oma büroosse. Alice, nagu ikka värske ja elegantne, tervitas teda argliku naeratusega.

„Alice oleks ilusaim pruut, keda suudan endale kujutella...” mõtles advokaat endamisi.

„Kuidas on tööga, Alice?” küsis ta. „Kas teie mitte liiga palju ei tööta? Kojamees ütles, et teie iialgi õhtul enne kella 11 koju ei lähe... Kui kaugel olete siis juba romaani kirjutamisega?”

MAJATARBED

KÖÖGINÕUD

A./s. **D. Mirvitz & Pojad**

Tallinnas, Estonia pst. 13,
Tartus, Raekoja pl. 6.

„Ainult kaks peatükki on veel kirjutada,” vastas neiu. „Olen rõõmus, kui selle kord olen lõpetanud. See oli teist väga lahke, et lubasite mind siin töötada.”

„Aga kui te ennast selle kirjutamisega ülelliga väsitate, siis keelan ära!” ütles advokaat õrnalt. „Tundsin juba sageli kiusatust siit õhtul möödudes sisse astuda.”

„Oh, seda ei karda ma sugugi, tean, et olete aumees ega taha mind milgi kombel tülitada.”

„Ja teie ei taha ikka veel mulle autori nime ütelda?”

„Kui nii vähe suudaksin vaikida,” kostis neiu. „siis kaotaksite ka teie minu vastu igasuguse usalduse.”

„Usun, et teie ise olete selle romaani autor ja et ühel ilusal päeval ülatate mulle ühe eksemplari pühendusega.”

Alice näis ülestunnistamisele lähedal olevat, kuid siis valitses ta ennast.

„Ootame ära, kuni romaan ilmub... Kuid nüüd, mis puutub härra Allani hüpotegilepingusse...”

Ramson oli sel päeval hajameelne. Tal oli tarvis ühel keerulisel kohtuprotsessil kaitsekõnet pidada, ja ta pidi oma mõtteid koondama, et kõnet ette valmistada. Isegi kohtusaalis viibisid vaheaegadel ta mõtted selle hubase kodu juures, mis tema Alice'iga luua kavatses. Kohe pärast kohtuistungit lõppu tõttas ta oma büroosse. Miks peaks ta veel viivitama, et Alice'iga selle üle selgusele jõuda.

Kuid kui ta oma töötoa ukse avas, ei leidnud ta sealt neiu. Ta ootas kannatatamatult umbes pool tundi. Kui Alice viimaks ilmus, küsis advokaat veidi teravalt:

„Kus teie käisite?”

HOTELL

HEIMOLA

HELSINGIS

HALLITUSKATU 15. TEL. 20-542

(oma keskus)

Minuti tee jaamast.

Toad alates 20 soome margast
päevas.

HOTELL HÄLLBERG

HELSINGIS
ALEKSANDRI TÄN. 48
TELEFON 25-951

Tuntud pubas, rahulik, asub
kesklinnas.

Olin pangas härra Tracy juures," vastas Alice lõbusatujuliselt ning särasilmil. „Tarvitsin mõnda teadet härra Alani volituse asjus. Et teid siin ei olnud, läksin alla härra Tracy juure... tore vanahärra! Ja kas teate, et mul praegu hea juhus on oma olukorda parandada? Härra Tracy pakkus mulle oma pangas kohta kahiekordse palgaga!"

„Kas võtate pakkumise vastu?" küsis noor advokaat väriseval häälel.

„Oh, ei!" ütles Alice vaikselt. „Ütlesin vanahärrale, et mul põhjust ei ole teie juurest lahkuda."

Ramson tormas Alice'i juure ja haaras tema käed.

„Alice, ütles ta, „sooviksin et teie minust iialgi ei lahkuks! Kas tahate saada minu armsaks naiseks?"

Ja kuna Ramson hinge kinni pidades vastust ootas, märkas ta jälle kramplikke tõmbeid neiu vasakul silmalaul. Ta teadis nüüd, et see tähendas suurt ärritust või jälle hirmu. Alice vabastas enda ja pöördus kõrvale.

„Ma ei tea, mis teile vastama pean," pomises ta.

„Ütelge, et minu pakkumise vastu võtate!"

„Mitte nii kiiresti!" vaidles Alice vastu. Olen nii üllatunud... andke mulle aega järelemõtlemiseks... oodake homseni, siis annan teile vastuse."

„Ja kindlasti jaatava?" sosistas Ramson ning tahtis Alice'i oma rinnale tõmmata. See vabastas enese aga ühe tõmbega. Siis haaras ta oma kübara, võttis käekoti ja jooksis toast välja.

Ramson lahkus seekord büroost varem kui harilikult.

Ta astus ühte kullasepäärise ja väljus sealte veerand tundi hiljem, õrnalt silitades taskus väikest karbikeest. Teel kordas ta ikka jälle:

„Tema on kõige ilusam, tublim ning targem naine, keda ma iial leida võiksin."

Kui ta järgmisel hommikul maja ette jõudis, kus asus tema büroo, nägi ta värava juures seisvat palju uudishimulikke. Politseinik, kes seisis ukse juures, lubas Ramsoni sisse astuda alles siis, kui see oma isiku oli tõestanud.

Advokaat tahtis just seletust küsida, kui keegi korraga ta käest kinni haaras. See oli vana Tracy, kahvatu ning poolsegane. Ta tõmbas Ramsoni panga ruumidesse.

„Minu juure murti sisse, Ramson," oigas ta. „Minu kassakapp rööviti tühjaks... Seal oli peale 8000 krooni lahise raha veel rahapabereid... Olen täiesti laostatud."

„Murti sisse?" kordas advokaat kõnukult.

„Vaadake ise!" Ja vanahärra tõmbas ta kassakapi juure.

„Vaadake ise!"

Tracy oli ikka arvamisel olnud, et rahakapp peaks keset tänavat asetsema, siis oleks ta varaste eest kindlustatud. Et see aga võimatu oli, siis aetas ta rahakapi keset tuba, nii et seda aknast võis näha.

Kui Ramson lähemale astus, nägi ta, et kapi uks oli avatud pärast seda, kui kapi tagumisest seinast oli suur tükk välja saetud.

„Kuidas see ometi võimalik oli, et varas siia ruumi pääsis?" küsis ta.

„Seda küsin ma ka endalt," kostis üks tüse mees, kes parajasti vaatles metalltahvlikest akna juures. „Seda tööd

Soovitan suures valikus
kõiksuguseid

plekkriistu

ja muid

majatarbeid

Lüdimus ja Pojad

Söögiturg 1

Tartu

ei oleks keegi suutnud ühe ööga teha... vaadake korraks! Rohkem kui kuuskümmend auku puuritud! Siin tarvitati nähtavasti elektripuuri, kuid selleks tööks kulus vähemalt neli kuni viis ööd!"

„Siis oleks aga kapi avamisel auke pidanud nägema!" sõnas advokaat.

„Sugugi mitte... Kapi tagumise seinaga vastas asetses kast, ning sisse-murdja oli kaval küllalt, ta ei puurinud auke mitte täiesti läbi, vaid jättis paberipaksuse korra läbi puurimata. Viimasel ööl tarvitas ta ainult vähe aega, et tööd lõpetada."

„Kuid kuidas pääsis varas panga ruumidesse?" küsis pangaominik.

„Ühel õueaknal on küll purustatud ruut, ning selle akna alt leiti ka muukraud," ütles kriminaalametnik. „Kuid see on meelega jäetud, et juhtida lolle eksiteele. Ka raudust ei ole puudutatud."

Detektiiv uuris seepeale seinu, siis uuris ta lage.

„Kes on ülemise korra üürnik?" „Advokaat Ramson, keda teie praegu siin näete," ütles Traccy imestanult.

„Mister Ramson, lubage tutvustada, mina olen inspektor Brinks Scotland Yardist ja palun teid minule oma büroo ruume näidata."

„Meeleldi," vastas advokaat agaralt. „Palun järgige mulle!"

Juba ettetuppa kostis kirjutusmasina klõbin, see pani advokaadi kõik muu unustama. Õnnelik naeratus libises üle ta näo, kuna ta käe vestitaskusse pistis, et veenduda, kas väikene ümmargune ese, mis hoolikalt siidpaberisse mähitud, vestitaskus alles on.

„Kas veel keegi töötab teie büroos?" küsis inspektor Brinks.

„Ei... ainult üks väike tüdruk... minu naissekretär."

Kui nad esimesse tuppa astusid, kopeeris Alice parajasti arveid. Ta tõstis pead ning naeratas advokaadile vastu. Detektiiv ei pannud teda palju tähele, vaid tõttas kõrvaltuppa. Ta rullis vaiba kõrvale ja uuris hoolega parkettpõrandat, tõmbas siis noa välja ning tõstis ühe parkett-tahvlitest üles. Siis pistis ta käe auku, ja tõmbas ühest vask-sangast. Ramson, kes ka tema kohale oli kummardunud, nägi imestusega alt just augu kohal rauast rahakappi.

„Asi on nii nagu ma arvasin!" sõnas inspektor rahuldatult. „Murdvaras hiilis öösel siia sisse, asetas esiteks selle väikese uksekese lakke, laskus siit nõõride otsas alla ja võis nii rahun kapi kallal töötada."

„Tal oli siis õnne, et teda keegi ei tabanud selle töö juures," ütles Ramson.

„Vististi on ta alles peale keskööd tööle asunud, sest preili Alice Vikkers, minu sekretär, jäi igal õhtul kauaks minu büroosse. Ta palus minult luba üht isiklikku tööd minu kirjutusmasinal valmis teha. Suur Jumal! Ta elu oli ju kogu aeg hädaohus."

„Mis te rääkisite?" hüüdis inspektor kiiresti. „Ta oli hilja õhtul siin? Siis pean temaga kõnelema."

Ramson haaras inspektori käest.

„Palun teid..., preili Alice on väga arg, kõnelge ettevaatlikult... Ta on..."

Ta tahtis juba tunnistada, et ta neiu oma pruudiks pidas. Viimasel hetkel suutis ta aga ennast vaikima sundida.

„See on väga tubli tütarlaps ja omab minu täielise usalduse," lõpetas ta.

Inspektor vaatlus teda teravalt.

„Väga hea," ütles ta heasüdamlikult. „Ma ei ehmata tütarlast."

„Preili Alice," ütles Ramson, kui nad mõlemad ettetuppa olid tulnud, „tutvus-

A.-S.

PÄRNU KREDIIT PANK

Asut. 1913. a.

PÄRNU, Rüütli tän. 30. Telefonid 23 ja 45

TOIMETAB KÕIKI PANGAOPERATSIOONE

OSTAB JA MÜÜB VÄLISVALUUTAT

KASARMIK.
23

WALTER SEHM
Lasia - Kristalleja - Posliinia

**KLAAS-KRISTALL-
PORTSELAN**

**HELSINGI
KASARMINKATU 23**

Lõuna Sadama lähedal.

tan teile inspektor Brinksi, kes esitab teile mõned küsimused."

Alice vaatas üles, ja advokaat nägi, et ta väga ärritatud oli, sest ta vasak silmalaug tuksatas kramplikult. Ta pöördus inspektori poole ja nägi, et see kohkunult Alice'i otsa vaatas, näost tulipunane. Järgmisel hetkel tahtis ta tütarlast kinni haarata.

Kuid talle ei jäänud selleks aega. Valge käsivars kerkis siidplusi laiast käisest, välkus revolvri sinakas teras, mida hoidsid viis habrast sõrme, kõlas pauk... ja kuna Ramson mahalangeva inspektori kinni püüdis, tormas Alice ukse juure, väljus kiiresti ning lukustas väljaspoolt ukse.

"Otsekohe kaenla alla!" pomises haavatu nõrga häälega. "See oli veel õnneks, et ma õigel ajal kummardusin, muidu oleks mind kuul südamesse tabanud!"

Advokaat asetas haavatu sohvale. Väljast kostsid rasked sammud. Siis raputas keegi ust.

"Seaduse nimel, avage!"

"Uks lukustati väljaspoolt!" hüüdis Ramson.

Et võtit ees ei olnud, pidid politseinikud ukse lahti murdma, ja peatusid siis

imestanult, nähes oma ülemat kahvatanult, valust viltu kistud näoga sohval lamamas. Niisama kahvatu oli ka advokaat, kes teda abistas.

"Mis on siin juhtunud?" küsis üks politseinikest. "Tütarlaps ütles meile, et tema peremees on inspektori surmanud."

Valudele vaatamata pidi inspektor naerma.

"Tolad!" hüüdis ta, "teate, kes see tütarlaps on? ... See on „tõmbsilm“, Dick Masters, üliõpilane, kõige kavalam murdvaras maailmas. Kui ta silmalaug ei oleks tõmmelnud, siis ei oleks ma teda mitte tundnud... Ruttu, püüdke ta kinni! Ta ei või veel kaugel olla!"

Kui politseinikud olid läinud, kogeles Ramson:

"Teie usute siis... et see tütarlaps... kas olete ka kindel, et teie ei eksi?"

"Niisama kindel, kui mu nimi on Brinks. See oli „tõmbsilm“. Ning teie ei ole esimene, kellele ta ninanipsu tegi. Mõne kuu eest sooritas Dick Masters suurima röövimise, riietudes naisüliõpilasena. See on üks kaval poiss! Ta võrsus heast perekonnast ning omab hea hariduse. Sellepärast õnnestuvad tal pettused, sest ta omab head kombed, kõneleb mitu keelt. Ta alustas vargustega juba kuueteistkümnenda-aastaselt. Tal on rohkem varguslugusid südamel kui mõnelgi suuremal kurjategijal, ta on ise aga vaevalt kahekümne-aastane!"

"See on otse kuulmatu!"

"Ning see julgus!" sõnas inspektor. Ta usaldas isegi pärast röövimist siin edasi töötada parukas, oma riisipuudri ja huulepulgaga! Kuid tal polnud palju vaja karta. Kui ma mitte ise ei oleks tulnud, oleks katkine aken kindlasti minu mehed eksiteele viinud."

Ramson noogutas pead.

"See on ka teile õnneks!" jatkas inspektor. Dick Masters ei ole küll ise võltsija, kuid tal on sõpru, kes iga allkirja nii hästi järele aimavad, et nad isegi oleksid võinud petta teid. Ning ühel heal päeval oleks teie raha pangast välja võetud... Teie võite röömus olla, et pääsesite ilma kahju kannatamata."

"Ilma kahju kannatamata!" mõtles salajane peigmees kibedusega.

"Igal juhul ei pääse kelm kaugele," ütles inspektor... "Veane kihla, et talle vähemalt neliteistkümmend aastat sunnitööd määratakse!"

Selles eksis küll tubli inspektor Brinks, sest „tõmbsilm“ jäi kadunuks.

Preili Barbara

Alex. C.

Preili Barbara kuulis, kuidas dr. Gatti oma magamistoast väljus. Ta võttis nüüd kandiku hommikueinega. Avanud köögiukse ta nägi dr. Gattit hommikkuues parajasti oma töötuppa kaduvat.

Söögitoas kohvikannu lauale asetades kuulis ta dr. Gattit kõrvaltoas oma abilisele dr. Vegelile helistavat. Ta ütles, et tunneb end haiglasena ja ei saa seetõttu büroosse ilmuda.

„Seljavalud,” seletas ta, vahest tuleb see jälle neerudest.” Ta lubas igatahes koju jääda.

Preili Barbara kuulatas hinge kinni pidades. Nüüd pani ta toru ära ja astus tuppa. Barbara ei tõstnud silmi üles. Ehkki ta juba kaheksa aastat siin töötas, tundis ta alati südant valjusti peksvat. Kui dr. Gatti sisse astus. „Ma jään täna koju,” seletas doktor, istudes lauda ees. Barbara seisatas ning ootas, et dr. Gatti ehk veel mingit soovi avaldab. Kuid see ei rääkinud enam sõnagi, ta istus laua ääre ja vaatas tardunud pilgul oma ette maha. „Mu kõrvus kohiseb.” Ta vaatles oma käsi, mis värisesid. Ta ei näinud tõesti mitte hea välja, oli kahvatu ja ta silmalaud olid punased.

„Pea helistama ka preili Liisale, et ei saa täna temaga koos einestada. Olin palunud teda täna väikesele väljasõidule; praegu on küll veel veidi vara, kell on alles pool üheksa.”

„Oleks küll kõige parem, kui puhkaksite vähe aega...”

„Heidan veidikeseks ajaks kõrvaltuppa diivanile...” Ta rüüpas aeglaselt piima.

Preili Barbara pilk jälgis kõiki dr. Gatti liigutusi. Kui ta prl. Liisast kõneles, säras Barbara silmis rahulolemise helk.

Dr. Gatti astus oma töötuppa. Ta heitis diivanile ja püüdis uimnda. Kuid ta tundis ägedat valu ristluudes. Vana lugu, mõtles ta. Väikese poisina oli ta sarlakeid põdenud, pärastpoole olid ta neerud alati haiged. Kui dr. Harn ta uriini oli uurinud, koputas ta dr. Gattile õlale: „Munavalge... armas sõber, munavalge... hoiduge burgunderist.” Muidugi oli ta burgunderi tarvitamist vähendanud. See oli ka üsna kerge olnud. Kevadel tundis ta end juba täiesti tervena. Siis

oli kihlus Liisaga teda niisugusesse õnnejoovastusse viinud, nagu ta seda varem iialgi ei olnud tundnud. Ta oli juba neljakümnendates aastates. Oli Liisat juba ammu plikana tundnud, kuid ei olnud talle iialgi tähelepanu osutanud. Siis oli Liisa kaheks aastaks Inglismaale sõitnud, ja kui ta teda kord talvel liuväljal kohtas, võis ta teda vaevalt veel ära tunda, nii ilusaks neiuks oli ta sirgunud. Lihavõtteks olid nad juba kihlatud. Siis tegi saatus temaga halba nalja ning saatis talle selle neeruhaiguse. Kuni seniajani ei olnud ta iialgi ennast haigena tundnud. Oli juba 20 aastat juristina töötanud, palju raha teeninud, kuid ta elu oli ühetooniline. Liisat tundma õppides tundis ta alles elust rõõmu. See tüdruk, kes oli alles kahekümne ühe aastane ja armastas teda kogu oma noore hingega, tõi tema ellu soojust ning õnne.

Kuid nüüd lamas ta diivanil ja tundis hirmu.

Vaja doktor Harn kutsuda.

Preili Barbara oli jälle kööki läinud. Ta seisis väikese peegli ees, mis rippus kapi kõrval. Ta uuris sageli oma nägu peeglis, kui ta ukse enne seda hoolega oli lukustanud.

Ta nägi peeglis suuri kohkunud silmi. Ta kitsas nägu oli kahvatu, põsed aukuvajunud.

Härrade reisutarbeid,

nagu

särgid, mütsid, kaelasidemed,
rihmad j. n. e.

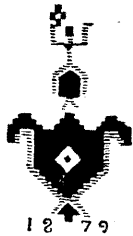
soovitab odavate hindadega

O.-Ü.

„Pohjola“

Helsinki, Mikonkatu 8

SOOME
KUNSTKÄSI-
TÖÖD, VAI-
BAD JA MUUD
KUDUMISTÖÖD.

SOBIVAD REI-
SUMÄLESTU-
SED KÕIGILE.
NÄITUS AVA-
TUD IGAPÄEV
KELLA 9-17.

SUOMEN KÄSITYÖN YSTÄVÄT

(Soome Käsitöö Sõbrad)
HELSINGI, FABIANKATU 27

Preili Barbara oli umbes kolmekümne-aastane, sale või õigemini öelda kõhn. Ta nägu oli vanapiigalikult tusane, ilme pahane, mis teda ennastki vihastas. Barbara oli jõukas, heast perekonnast. Ta juhatas dr. Gatti majapidamist, sest et ta tööst lõbu tundis. Ta oli ka väljaõppinud halastajaõde, kes maailmasõjas õena töötanud.

Tema kadunud isa oli olnud linnanõunikuks. Barbara oli dr. Gattit seltskonnas tundma õppinud ja esimesest pilgust temasse armunud. Ning sellest netkest peale tundis ta vaid ühte iha — abielluda dr. Gattiga. Vallutatud soovist viibida tema läheduses, astus ta siis majapidajana dr. Gatti juure teenistusse, ehkki ta aeline seisukord märksa parem oli dr. Gatti omast. Ning andus innuga oma tööle. Dr. Gatti polnud kirglik mees, ka ei olnud ta hingeelutundja. Ta kohtles preili Barbarat alati lugupidamisega, nad sõid ühes lauas, mõnikord käisid seltsis teatris või kinos ja seltskonnas. Kuid et Barbara temasse armunud võiks olla, seda ei pannud ta tähele. Nii möödusid aastad. Preili Barbara jälgis truult oma kavatsusi. Tal oli õige arvamine selle kohta, et vananevad mehed tuge vajavad. Ning lootused abiellumisest täitsid ka praegu ta südant. Kuni järsku doktor tutvus Liisaga, nagu midagi hirmust ja ootamatut seisis ta ees.

Märtsi lõpus tuli dr. Gatti kord ühel pealelõunal õnnest särades koju ja ütles Barbarale, kes parajasti puhvetit korda seadis: „Preili Barbara, teatan teile suurt uudist.“ Barbara ei suutnud arvata, mis see olla võiks.

„Kihlasin end!“

Barbara vaatas talle kohkunud pilgud otsa. Veel iialgi ei olnud ta teda nii lõbusana näinud. Ta tundis kogu keha värisevat hirmust. Paar päeva valdas te-

da nõutu olek, ta kannatas hirmsasti ja mõtles, kas ta mitte siit lahkuma ei peaks. Kuid tal puudus selleks tahtejõud. Ta ei saanud enam magada ja ta närvid olid alati pingul. Imelikul kombel oli armukadedustunne Liisa vastu vähem ja just kibedustunne dr. Gatti vastu tugev. Talle selgus ikka enam ja enam, et ta mõlema kihlatu kokkusaamist peab ta-
kistama.

Liisale võistlejaks saada, see oleks täiesti lootusetu asi. Nii jõudis ta pika kaalumise järele otsusele, et ainult üks väljapääsutee on olemas: kui ta saaks dr. Gatti tervislikku seisukorda nüivõrd mõjutada, et ta abiellumisest kui just mitte ei loobuks, siis vähemalt selle edasi lükkaks.

Ta pidi kohe tegutsema. Imelik juhus oli talle just lihavõtte laupäeval ühe paberi kätte annud. Preili Barbara vend oli apteeker. Vahel õhtuti külastas ta venda.

Seal nägi ta kord, kuidas apteekri abilise postipakke korraldas. Ta tarvitas pakkimiseks ühe arstiteadusliku kuukirja makulatuurpaberit, ja prl. Barbara pilk langes artiklile, mis käsitas elavhõbedamürgitust. Innukalt luges ta artiklit ja mida kauem ta luges, seda kuumemaks muutus ta nägu. Viimaks ei suutnud ta enam vastu panna sellele tormile, mis teda vapustas; ta jooksis mere ääre, kus ta umbes tund aega pingil tuule käes istus.

Õhtul tuli ta poolsegases olekus koju. Et dr. Gatti lihavõtteks oma pruudi omaste juure maale oli sõitnud, viibis Barbara üksinda kodus. Ta püüdis koduneda ühe imeliku mõttega.

„Melange“
Kohvi ja figuritööstus

Tartus,
Ria tän. 32, tel. 1-76

Kui dr. Gatti tagasi jõudis, ei mait-
senud talle järgmisel hommikul piim häs-
ti. Barbara seisis vaikides laua ääres.

Ta kuulis dr. Gattit trepist alla ruttav-
vat. Kui Barbara pärast kööki läks, us-
kus ta, et kaotab meelemärguse. Ta pi-
di istuma, sest ta põlved värisesid. Selle
mehe elu, keda ta armastas, hädaohtu
viia, seda ta muidugi ei tahtnud, kuid ta
tundis, et ta kardetavat mängu mängib.

Tema ja ühe kurjategija vahel, kes
aimduseta inimese tapab, ei olnud kuigi
suur vahe. Ta andis mürki ju õige vähe
korraga. Kuid kui tema keha teistsus-
guselt reageeris kui ta normaalselt rea-
geerima oleks pidanud, mis siis...?

Mõnikord tundus ta endale kassapida-
jana, kes väikesi rahasid kassast võtab
selle teadmisega, et ta neid igal ajal asen-
dada suudab.

Dr. Gatti tervis kannatas küll selle all,
kuid see ei takistanud teda ta kavatsus-
tes. Pulmad määrati augusti lõpupäeva-
deks, et siis võimalik oleks septembri-
kuud Rivieras veeta.

Prl. Barbara oli haavunud. Ta ei ma-
ganud öödel, võitles endaga kuni hom-
mikuni. Siis tõusis üles ning tõi ukse
eest piimapudeli. Nii otsustas ta seda
ikka jälle uuesti.

Juba kaks nädalat näis talle, nagu
muutuks dr. Gatti õige kõhnaks ja näost
kahvatuks. Ta kaebas ka hambavalu üle
ja tundis suus halba maiku. Kõik see
tekitas Barbaras hirmu.

See tänane lugu tuli ootamata. Nimelt
uksekell helises. Tulija oli prl. Liisa,
sale, blond daam, tõmpnina ja tedre-
täheline. Barbara ei suutnud õieti iialgi
mõista, mis dr. Gattile Liisas meeldis.

Barbara avas tulijale ukse ning väljus
siis toast.

„Armsam...“ ütles haige nõrga hää-
lega, „mul on täna nii halb...“

Liisa vaatles teda kohkunud pilgul. Mi-
dagi pidi haige pilgus olemas, mis talle
ei meeldinud. Haige äigas käega üle lau-
ba: „Mis on?“

„Ei midagi,“ kostis Liisa rahustavalt,
nagu julgustades. „Helistasid sa arstile?“
„Ta tuleb kohe.“

„Siis ootan kuni ta tuleb.“ Ta kõneles
oma emast, kes pealelõunal linna tuleb.
Kuid siis küsis ta jälle: „Kas sa tead,
mis haigus see võiks olla?“

Dr. Gatti kehtas õlgu: „Tühine asi.“
Ta oli pahane, et nii abitult diivanil pidi
lamama. Ta katsus Liisale mõnd nalja-

*Helsingisse sõitjaille
tähelepanemiseks!*

„TORNHOTELL“

HELSINGIS

pakub teile kõige odava-
mate hindadega kõige suu-
remat mugavust. 13-dal ja
14-dal korral

KOHVIK-RESTORAN

toreda vaatega linnale ja
ümbrusele.

TELEFON 30-611.

TELEGRAMMID: „TORN“.

lugu rääkida, kuid hirmus peavalu segas
teda.

Siis tuli arst. Ta kõneles seedimis-
rikkest ning käskis dieeti pidada. Peale
mineraalvee ei tohtinud haige midagi tar-
vitada.

Liisa läks ära.

Preili Barbara tõi pudeli mineraalvett,
nagu seda arst oli soovitanud. Dr. Gatti
jõi kaks klaasi mineraalvett ning ütles
siis, et tahab magada.

Barbara istus jälle köögis. Lõunapaiku
käis ta jälle apteegis. Kui ta sealt
tagasi tuli, väljus dr. Gatti para-
jasti vannitoast. Ta oli näost valge. Bar-
bara mõistis, et neerud ei töötanud, ning
läks kohe telefoni juure. Dr. Harn ei
olnud kodu. Alles kella ühe paiku helis-
tas ta. Barbara seletas, milles asi sei-
sab. Kui dr. Harn uuesti haige juure tuli,
leidis ta viimase poolunes. Arst oli väga
tõsine, ta paljastas haige parema käe.
Siis palus ta üht vanni ning tegi etteval-
mistusi aadrilaskmiseks. Barbara hoidis
vanni, kuni soe veri voolas.

Haige oli ükskõikne. Arst seletas:
„Võin sul rahulikult 500 grammi verd
välja lasta. See on sulle ainult kasuks.“
Ta vaatles haiget iseäralikul pilgul.

Eestoas ütles ta pärast Barbarale, haige seisukord olevat äärmiselt tõsine. Barbaral olid pisarad silmis. Arst imestas selle üle: „Kes oleks võinud seda uskuda? Kui neerud täna öösi töötama ei hakka, on lugu õige halb; ma ütlesin seda alati, et ta viimasel ajal oma tervisest vähe hoolib...”

Barbara istus kogu õhtupooliku haige juures. Kord ütles haige: „Mulle tundub, et mu sõrmed on surnud...” Teinekord jälle: „Kuulake... minu süda peksab galopis.”

Imelikul kombel ei vastanud ta küsimustele. Öhtuks muutus ta hingamine õige aeglaseks.

Kui prl. Liisa jälle sinna tuli, vaatas haige teda kaua uurivalt, nagu mõnda võõrast. Siis naeratas ta järsku: „Arm-sam...” ütles ta.

Barbara ei suutnud enam taluda. Ta

lahkus toast ning jooksis nagu segane mereranda. Seal seisatas ühe puu ees ning kõneles sellega.

Kui ta koju tagasi tuli, oli Liisa ehmunud. Ta mõistis, et enam mingisugust lootust ei ole, ühtlasi tundis ta ka nagu hirmu haige ees, kes sageli jampsis.

Barbarale, kes seda hingelist võõrak-äämist tähele pani, osutus see ainsaks lohutuseks ta meeleheitel.

Haige viidi magamistuppa, Barbara valvas ta juures. Öö möödus rahulikult, samuti ka järgmine päev. Alles teisel ööl ilmused krambid, nagu kannataks haige langetõve all.

Ta suri kolmandal päeval.

Barbara kurbus oli vaikne ning suur. Ta seisis surnu kõrval, nagu oleks ta tema lesk. Keegi ei aimanud, et siin mõrvaga tegemist oli.

TILK VERD

Madelaine istus peegli ees ning kam-mis oma tihedaid tumeblond juukseid. Peeglist võis peagu kogu magamistuba näha, rasket mööblit, lillelist vaipa ja suurt vana-prantsuse stiilis voodit. Voodis lebas keegi õige väike olevus; ning et püüda lapse pilku peeglis, näitas ema talle hüpiknukku.

Aknad olid lõunasse, kuid vastu õue. Õue taga paistis apelsinipuude tukk ja veel kaugemal laius puuviljaistandus, nagu lumeväli päikesesäras.

Madelaine, tõustes peegli eest, tundis end veel nõrgana, sest oli ju möödunud vaevalt kaks nädalat, kui ta väetikesele voodis elu kinkis. Naeratades astus ta voodi ette ning tõstis maimukese õrnalt rinnale.

Kui Madelaine lapse jälle voodisse aetas, nägi ta hetkeks oma paljast käsivart lapse näo kõrval. Tema käsivars oli ilus ning lumivalge, ja nahk oli nii peen ning läbipaistev, et veresooned nagu siniste siidnööride võrk sealt läbi paistsid.

Madelaine süvenes hetkeks mõttesse; ta võrdles oma käe nahka lapse näoke-sega. Aeglaselt lähenes ta siis aknale ja vaatas välja.

Keegi vana neeger kandis kaevust vett, ja avatud kõogiukse ees, mis oli varus-tatud võrguga, et kärbsed kõõki ei pää-

seks, istus must kõõgitudruk ja kooris kartuleid. Madelaine'i pilk eksis kau-gusse — apelsiniistandusest mööda üle lõpmatute puuviljaväljade, ja kõikjal nägi ta ainult musti töölisi. Pisar langes ak-nalauale. Jälle hiilis ta voodi ette tagasi, asetas oma käe lapse näo kõrvale ning võrdles neid kaua ja hoolega.

Üks avanes. Madelaine kummardus lapse kohal ja surus oma huuled lapse otsmikule. Siis tõusis ta ja sammus vas-tu oma mehele.

Julius Ralli oli suur, tugev mees. Sirge, laiäolaline, sinikasmusta habeme ja pak-sude mustade kulmudega. Julius suud-les oma naist laubale.

„Noh, mis teeb poisu?”

Kui mees lapse kohale kummardus, pii-lus Madelaine vargsi üle mehe õla ja nägi, kuidas mees oma suure käe lapse näokese kõrvale padjale asetas.

„Madelaine!” ütles ta kummalise hää-lega.

Naine vaatas üles, poolsegaselt, nagu oleks ta unest ärrganud.

„Madelaine, mis lugu on meie lapsega?”

Madelaine'il oli tundmus, nagu nõõriks tal miski kõri kinni, ja ta ei usaldanud küsida, mida mees ütelda tahtis.

Mees käis paar korda toas edasi-ta-gasi, astus siis akna ette ning vaatas

välja; ta vaatas tummalt istandusele, kus mustad töölised nagu mutid edasi-tagasi liikusid.

Korraga pöördus ta naise poole ning ütles kõlatul häälel:

„Homme tuleb Villeneuve siia. Ma kõnelen temaga selle üle.”

Ta väljus toast, pilku naisele heitmata. Madelaine tahtis meest tagasi hüüda, kuid et laps ennast liigutas, istus ta voodiservale, toetas pea käte vahele ning kõneles endamisi: „Millest tahab ta arstiga rääkida?”

Järgmisel pealelõunal tuli arst. Teda juhutati majahärra tuppa. Mitte suutes taltutada enda uudishimu, hiilis Madelaine talle järele; ta surus kõrva vastu ust ning kuulatas. Algul ei kuulnud ta midagi, nii tugevasti peksis ta süda, kuid siis võis ta juba seda mõista, mis sees kõneldi. Ta kuulis oma meest ütlevat:

„Kuid laps on must, millega seletate seda, tohtrihärra?”

Arst kõhatas.

„Must laps, armas härra Ralli, ei ole siinseis oludes mingisugune haruldus.”

„Ei, seda küll mitte. Aga kuidas võib laps must olla, kui mitte minu naine...”

„Seda võin teile õige lihtsal viisil seletada. Teie ei tohi oma abikaasat silmapilgukski kahtlustada, vaid jutustage mulle kõik, mis teie tema perekonnast teate.”

„Tundsin ainult tema vanemaid, ja need olid mõlemad valged.”

„Kas teate vahest,” arsti hääl muutus sosinaks, „kas teate vahest aimata, kas tema perekonnas mitte musta verd ei ole olnud?”

„Ei tilkagi, niipalju kui mina tean.”

„Kui teie selles mitte täitsa kindel ei ole, siis võime oletada, et see siiski nii oli. Lubage teile seletada, et on olnud juhtumeid, kus must veri võidule pääsis neljandas põlves, kuna kolm sugupõlve olid täiesti valged.”

„Oh Jumal!” hüüdis härra Ralli. Kuid arst rahustas teda:

„Ärge seda nii väga südamesse võtke, armas sõber. Mis tähendab nahavärv, kui teie ometigi selles veendunud olete, et see teie laps on.”

Madelaine ei suutnud enam kuulata. Ehmunult ning ahastaval südamel hiilis ta magamistuppa, heitis oma lapse kõrvale asemele ja nuttis kuni uinus magama.

Kui must lapsehoidja järgmisel hommikul last mähkima tuli, ulatas ta oma perenaisele kirja. Madelaine avas selle

EESTI TURISTID!

Kui tulete Helsingi, tutvuge Soome suurima ja mitmekesisema kodukäsitöö esemete valikuga
HINNAD ODAVAD!

KODUKÄSITÖÖ O.Ü.

TELLERVO

KALEVANKATU 3,

Yrjönkatu nurgal
Hotell Tornin vastas.

TELEFON 37-154

ja tundis, kuidas ta põlved värisesid, kui ta kirja luges.

„Armas Madelaine!

Doktor Villeneuve selgitas mulle kõik. Ma ei süüdistata sind. Olen täiesti veendunud sinu süütuses, kuid arvestades oma sugulasi ja oma nime pärast ei tohi ma last omaks tunnustada. Mul ei ole julgust ära kannatada kõiki laimujutte, ja pelgan naeruväärsust rohkem kui kõike muud. Et meile mõlemale lahkumist kergendada, reisin Havannasse. Arst ja advokaat korraldavad kõik muu. Usu mind, kui sulle tõendan, et mul südamest kahju on, kuid ma ei suuda teisiti.

Julius.”

Madelaine ei saanud sõnagi suust. Ta haaras kätega peast ning oigas nagu haavatud loom.

Lapsehoidja jälgis teda imestusega, mähkides last. Kui lapsehoidja oli läinud, mässis Madelaine lapse rätikusse, surus ta rinnale ja lahkus majast, ilma et keegi oleks seda näinud. Ta läks üle puuviljaistanduse, kus mustad töölised teda rõõmsalt teretasid, ning sammus edasi mööda rohuga kaetud rada, mis

HOTELL-RESTORAN

DU-NORD

**PÄRNUS, VEE TÄNAV 9
T E L E F O N 3 6**

Ainuke mugav ajaviitekoht, kus
IGAPÄEV MÄNGIB **LÕUNA-**
ja **ÕHTUMUUSIKA**

Orkester täiendatud 1. juunist s.a.
hr. E. Saksi kaastegevusel
a k o r d e o n i g a

**MAITSVAD JA ODAVAD
LÕUNAD**

**LÕUNAMUUSIKA K. 2—4
ÕHTUMUUSIKA K. 8—12**

**Reisijaile ja suvitajaile
puhtad numbriload**

viis sohu. Seal istus ta puutüvele, surus lapsukese veel kord tugevasti oma rinnast vastu, ja suudles teda nuttes lahkumiseks.

Nädal hiljem jõudis Julius koju tagasi. Ta oli tublisti vananenud. Teenijatega ei rääkinud ta sõnagi, ja need katsusid endid tema eest kõrvale hoida. Ainult must lapsehoidja usaldas talle läheneda ja lausus kurvalt:

„Missis ja laps on ära, nad ei tule küll enam iialgi tagasi.”

Tema aga noogutas ainult peaga, kuid ei küsinud ühegi sõnaga.

Räägiti, et Ralli kavatsevat Euroopasse tagasi sõita. Vähe hiljem leidis see kuulujutt tõendust, sest Ralli valmisus kiireks ärasõiduks. Päev enne laeva väljumist otsustas Ralli hävitada kõik oma paberid. Ta tegi kaminausse tule ja veetis kogu ennelõunase aja sellega, et põletas ära kõik paberid ja koristas kirjutuslaua laekad.

Seal olid kõigepealt Madelaine'i kirjad temale ja tema kirjad Madelaine'ile. Igaühe neist luges ta enne tulleviskamist tähelepanelikult läbi.

Siis tulid virnad vanu arveid, aegunud lepinguid, millele ta ainult kiire pilgu heitis, et need siis tulle visata.

Kui ta kirjutuslaua täielikult oli puhastanud, avastas ta korruga salalaeka, mille olemasolust tal aimugi polnud. Sealt laekast leidis ta paki koltunud kirju. Julius vaatles kitsast siidpaela, millega kirjad olid kokku köidetud, ja hakkas siis kirju lugema. Ta tundis oma vanemate käekirja, ja kuupäevade järele kirjadel nägi ta, et need umbes kolmekümne aasta eest olid kirjutatud. Ühe kirja vahelt langes kuivatatud lill lauale. Kiri oli tema ema kirjutatud Pariisist 16. augustil. Julius luges:

„Armäs Anton!

Kuidas igatsen ma nüüd sind näha! Arst ütles mulle täna, et ma ei tohi kirjutada, järelikult on see vististi minu viimne kiri. Olen nii jõuetu ning väsinud, et vaevalt suudan sulge hoida.

Loodan, et sa meie poja hea kasvatuse osaliseks lased saada. Sest tean, et sa teda samuti armastad kui mina, kuid ma suren rahulikult, kui sa mulle töotad, et Julius iialgi teada ei saa, et tema ema oli kreool. Luba mulle seda, Anton! Olen veendunud, et ta pärrib kõik sinu omadused ja ei aimagi, et tema vanaisa soontes voolas orjaveri.

Vivian.”

SCHOKOLAAD

AKTSIA-SELTS

GINOVKER'i

BISKVIIT

NAISE SOOVID

— Armastan sind nii väga, kallim. Tahan sind ikka kätel kanda ja täita iga su soovi. On sul minult midagi soovida? Ütle! Sa saad kõik! Luban sulle kõik.

— Mida peaksin sinult nõudma? Peagu mitte midagi ja peagu kõik, — vastas naine.

— Oled liiga tagasihoidlik.

— Ma arvan.

— Ent siiski, mu kallim, kas sa ei avaldaks oma soove täpsemalt?

— Kas sa siis ise ei või neid taibata?... Kõige esiteks tahan omandada kõik need säravad taevatähed ses võluvas öös... Mulle näib, et sellest piisab alguseks...

— Ma just olengi tunginud su unistussisse, paigutades kõik taevatähed oma luuletusisse.

— Peale selle sooviksin veel mõne väikese tühiastja...

— Kõnele, mu hea ingel, kõnele rutem!

— Ma vajan suvila moodsaima sisustusega.

— Sa pead saama selle.

— Väravakolonnid peavad olema uhked, massiivsed. Ja mööblisiidi ma valin ise oma maitse järele parimaist, suuri- maist kaubamajust.

— Oo, selle üle pole vaieldagi.

— Siis tahan ma veel ilusa sõiduhobuse ja uhkeima, kalleima auto, millist siin ei oma keegi.

— Ma ostan sulle hobuse ja auto, kallim.

— Muidugi vajan ka riideid, kübaraid ja jalanõusid...

— Sul saab olema piiramatu krediit meie parimas moemajas.

— Iseenesestki mõista peavad mul ole-

ma ka mõningad ehteasjad ja briljandid.

— Saad need kõik.

— Ja et mulle meeldib peale kõige selle olla armastatud kuulsast inimesest, siis palun sind kirjutada ruttu mõned suurteosed, et kogu maailm sinust kõneleks, imetleks su geniaalsust ja vaimustuks su teoseist.

— Juba homme saadan trükikotta poeemi, mis on jumalikum „Kaotatud paradüisist” ja meie suurimas teatris tuheb lähimal ajal ettekandele mu draama, mis oma väärtuselt ületab kõik seniilmunud dramaatilised teosed.

— Ja nüüd kuula edasi. Arvesse võttes et mul võiks kunagi tekkida fantaasia näha sinus kelmi, pead sa andma mulle vekslit, millele oled meisterlikult järele teinud meie suurima rahamehe allkirja.

— Noh, see on tühine asi!

— Peale selle kõige nõuan sinult veel muidki ohvreid.

— Käsi aga! Täidan kõik.

— Räägitakse, et sul olevat kuski sea- duslik naine kahe või kolme lapsega ja veel kuski vaene vana ema, kelle ülal- pidajaks ja ainukeseks hoolitsejaks ning toeks oled sina.

— Õigus!

— Sa teeksid mulle suurt meelega, kui katkestaksid viivitamata kõik suhted oma laste ja naisega.

— Hea küll! Nad peavad siitpeale kannatama suurimat puudust.

— Ja ma palun sind mitte tegemist teha oma ema saatusega.

— Vanake jäägu saatuse hooleks! Ta surgu nälga!... Kas sa mult enam midagi muud ei nõua, mu hea ingel?

— Praegu mitte!... Ah ja... pidin

Soomes maksab

Whisky Johnnie Walker	1/1	1/2
N 48 Red Label	Smk. 120.—	63.—
Cognac Bisquit Dubouché		
N 372 Special	130.—	68.—

unustama tarvilise asja. Keegi ei või ju kindel olla selles, et sinuga ei juhtu elus mingit õnnetust, aga et ma vihkan kõigest hingest vaesust ning puudust, siis palun sind panna panka minu nimele kapital, mis kindlustaks mulle igaaastase väärilise sissetuleku.

— See kindlasti. Aga kas veel midagi? Kas sul enam muid soove ei ole?

— Ei. Küllalt!

— Noh, hea küll. Ütle siis nüüd mulle, mu kallis, hea ingel, kui annan sulle taevatähed, maja, hobuse, auto, ehted, oma kuulsuse ja oma autuse, oma hüljatud ning mahajäetud naise ja lapsed, oma vaese ema näljasurma, mis saan siis mina sinult tasuks kõige selle eest.

— Kuidas mis? — vastas naine trotslikult. — Kas sulle teeb siis vähe lõbu täita kõiki mu soove?!

Leidurid rahva seast

Leituste ajalugu toob palju näiteid, kus just mõni lihtne mees või naine rahva seast on teinud mõne tähtsa leiutise. Kauase praktikaga kogenud pilk, soov mõnda töökäiku lihtsustada, ühenduses õnneliku juhusega, on saanud aluseks nii mõnelegi leiutusele.

Seebi leiutamise eest näiteks võlgname tänu lihtsale itaalia pesunaisele. Kuna naine ühe laeva pardal, millele õli oli laaditud, madruste pesu pesi, jahtus tal soodaga pehmentatud pesuvesi. Kuid tuline leheline oli aga juba imbutanud enesesse

rasva riiekest, mis nüüd, ühinedes külma soodaveega, moodustas mingisuguse massi — ja seep oligi leiutatud.

Vähem juhuslik oli aurumasinade automaatse ventiili leiutamine, mille leiutajaks oli üks tähelepanelik laps. Inglise vabrikuis töötas sel ajal ka lapsi. Väikese Humphry Potteri töö seisis selles, et ta masina juures auru- ja veekraanid pidi avama ja sulgema. Seejuures kajas tal kõrvus tema tänaval mängivate sõprade rõõmus kilkamine. Kui ometi kraanid iseenesest avaneksid ja sulguksid? mõtles väike poiss. Korraga ta pani tähele, et kraanide ja vända vahel oli olemas mingisugune side. Kui vänt hakkas liikuma, tuli üks kraanidest avada, seisis aga vänt, tuli kraan kinni keerata. Poiss jõudis seda tähele pannes otsusele, et vaja on vänt nõõri abil kraaniga ühendada. See õnnestus — ja esimene, lapselikult lihtne automaatventiil oligi leiutatud.

Portselani valmistamisega ühenduses peaks nimetama sakseni seppa Schnorri. Mees oli ühel päeval hobuse seljast otse jõkke kukkunud. Pärast oma riideid kivi- ja puudritaalise tolmu ja viis selle leiutaja Böttgeri juure, kes tol korral oli kuningas August Tugeva vang. Böttger, uurides seda tolmu, nägi, et see on kauaotsitud kaoliin, puhas portselanilmuld. Nüüd alles õnnestus Böttgeril lumi-valget portselani valmistada.

Turistid-eeslased!

Kohvik-restoran „Musta Karhu“ (MUST KARU)

Helsingis, Keskuskatu 7
(150 sammu jaamast, otsetee Aleksandrit
mööda sadamast)

annab teile parima pildi Soome restoranist. Rahvusrõivais teenijaskond. Rahvuslikku muusikat ja laulu. (Publik laulab orkestri saatel). Peen ja maitsekas lokaal.

ODAVAD HINNAD

*
Lahti kella 7—24

*
Riidehoid maksuta

*
Teenimistasu 10% sisaldub arve üldsummas.

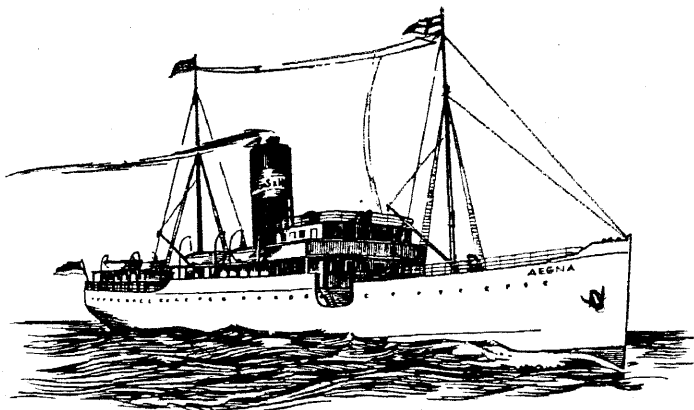
Kohtunik: „Miks sooritasite veel teise varguse, pärast seda, kui kohus teid õigeks oli mõistnud?“

Kaebealunne: „Pidin ju ometi advokaadile tasuma.“

Mis meelitab ostjaid ligi?

Zürichi Psühhotehniline Instituut korraldas sel alal uurimusi, mille tulemuseks oli, et kuulutamise ajakirjades ja ajalehtedes ses suhtes parimaid tagajärgi annab. Instituudi erapooletu seisukoht tagab seda, et uurimuste tulemus väärib tähelepanu.

Viies igasuguses äris, mis asusid igaüks ise linnas, küsiti ostjatelt, miks nad just sinna ärisse tulid. Ostjate tulekut põhjustasid kas väljapanekud aknal, kodusaadetud kirjad, kinode ja ajalehtede ning ajakirjade kuulutused. Nendest olid nähtavasti kõige mõjuvamad kuulutused ajakirjades ja -lehtedes. Sest 44,2 protsenti kõigist ostjatest seletasid, et nad olid tulnud kuulutuse peale ajakirjades ja -lehtedes, 24,9 protsenti ostjatest olid meelitanud ligi väljapanekud, kuna muil põhjustel tulnud ostjaid oli õige vähe. See

A/L. „Aegna“

on ka kooskõlas Saksa Kaubandusliku Nõuande büroo teadetega, mille käest saadud andmeil 83 protsenti kõigist ostjast on toonud just ajakirjanduses ilmunud kuulutused.

See on õige huvitav statistika.

*
Isand Korn sõidab Kölni. Korn tõttab Kölni jõudes kohe veekraani juure, kastab taskuräti märjaks, nuusutab seda ning pomiseb endamisi: „Noh, muidugi, nagu ma arvasin — see jutt kölniveest on selge pettus.”

*
Õpetaja: „Kas keegii teist teab mulle seletada, miks Jumal Aadama meheks lõi?”

Õpilane: „See on ju lihtne, härra õpetaja. Kui ta tema väikeseks lapseks oleks loonud, siis poleks ju kedagi leidunud, kes teda oleks imetanud.”

Rätsepaarve

Ühel matkal Friedrich Wilhelm IV, kes oli tuntud suure kunstide ja teaduste harastajana, peatus ühes külas, kus teda tervitasid lauluga koolilapsed õpetaja juhatusel. Laulu lõppedes astus vaimustatud õpetaja kuninga ette — seljas uus, just äsja nõelasilmast võetud sabakuub — ja luges kuningale ette lõpmata pika oma enda loomingu. Kuningas kuulas lahkelt naeratades, nagu see valitsejale kohane, tervelt viisteistkümmend minutit. Siis ta tänas õnnelikku luuletajat ja surus ta kätt. Täis õnnejoovastust haaras õpetaja oma sabakuue taskust ümbriku ja ulatas selle kuningale sõnadega: „Majesteet, siin on minu luuletuste tekst.”

Hilja õhtul, korraldades päeva jooksul saabunud kirju mapis, avas adjutant õpetaja poolt antud ümbriku ning leidis sellest oma suurimaks üllatuseks luuletuse asemel rätsepaarve uue sabakuue õmblemise eest. Naerdes tõttas ta kuninga juure. „Õpetaja on ärrituses ümbrikud ära vahetanud ja majesteedile luuletuse asemel saatnud oma rätsepaarve,” teatas ta. Nüüd naeris ka kuningas, ja seekord tuli ta naer südamest. „Missugune õnnelik juhus,” ütles ta, „milline õiglase lahendus! Nüüd maksan mina rätsepaarve — temale aga jääb ta luuletus. Nii on meile mõlemaile kasulikum.”

I klassi reisijateaurik

„AEGNA“

väljub Tallinnast igal esmaspäeval ja neljapäeval kell 09.30. Tagasi-sõit Helsingist kesknädalal ja reedel kell 10.00.

Hind: kabiin 10 kr., I kl. 8 kr., turistide kl. 6 kr.

G. SERGO & Ko.

Telefon 314-85

HOK

Helsingis käijad,

TUTVUGE SELLE MÄRGIGA!

See juhatab teile teed
HOK koloniaalkauplus-
tesse, kus suures vali-
kus leiate parimat
puuvilja ja maiustusi
lõpmata odavalt.

24 KOLONIAALKAUPLUST
ERI LINNAOSADES

NALJA

Proua Schneideri tütar võtab laulutunde. Ühel päeval küsis proua Schneider äkki õpetajalt:

„Kas minu tütar teeb ka edusamme? Saab temast lauljanna?”

Õpetaja kõhatab kohmetult: „Seda ei või iialgi ette teada.”

„Või nii, aga kõik eeldused on ometi olemas!”

„Oh, muidugi, seda võib juba kindlasti ütelda, tal on ju ometigi suu.”

*

Kui kaks naist autobusse istusid, võis sees-olijate juures tähele panna imelikku muutust. Mehed, kel istekohad, olid süvenenud innukalt lugemisse või jälle tukkusid. Nii pidid mõlemad daamid seisma.

Mõne aja järele vabanes üks istekoht, ja üks daamidest tahtis istuda, kuid teine peatas teda, üteldes kaunis valjusti: „Oota ometi, Alma, ehk tuleb veel keegi väsinud mees, kes seista ei jõua.”

*

Peeter ja Paul, kes olid lapsepõlvest saadik südamesõbrad, kohtusid juhuslikult kaua aja tagant Tapal. Nad pühitsesid jälleenägemist, ning olid lõpuks õige ülevas meeleolus, Teel ütles

O.-Ü.

Põllumajanduslik Eksport

ostab piiramata arvul läbi aasta
väljaveoks ja siseturu tarbeks

Kanamune.

Sortimise ja kogumise punktid
asuvad üle maa.

KONTOR:

Tallinn, S. Karja 18, Laenu-panga
majas ja ruumes. Telefon 445-71
ja 447-53.

KESKLADU:

Tallinn, Estonia puistee 13.
Telef. 307-25.

Telegr. aadress: „OVO“
Postkast 246.

Peeter äkki: „Kui nii mõtelda... hupp... siis on raudtee edusamme teinud... hupp...”, mina reisin Tartu, sina Tallinna, siiski võime me ühes vagunis sõita.”

*

Keegi noor daam küsis kord Mark Twainilt, kui suur on tema arvates raamatute väärtus.

„Raamatute väärtus on õige suur,” kostis humorist, „kuid see sõltub asjaoludest. Nahkköites raamat näiteks on suurepärase abinõu, et tema peal teritada habemenuga, väikesi raamatuid sellevastu, nagu neid prantslased kirjutavad, on hea tarvitada logiseva lauajala toeks, vana pergamenti köidetud raamat kõlbab hästi kassidele ja teistele loomadele viskamiseks, kui neid tahetakse eemale peletada, ja lõpuks maa-kaart oma laiade lehtedega kõlbab hästi katkise kõõgiakna lappimiseks.”

*

Majahärra oli ühe ärisõbra lõunasöögile palunud, ja väike poeg tohtis täna harukordselt koos teistega lauas istuda. Kui praad lauale kanti ja ka poisule tükike taldrikule tõsteti, hüüdis ta: „Isa, see on ju roastbeef!” „Muidugi on see roastbeef,” seletas isa.

„Aga sa ütlesid ju, isa, et tood lõunaks kaasa ühe vana lambapea!” kostis lootusrikas võsuke,

AKTSIASELTS
EESTI-AGA

JUHATUS: Tallinn, Vene tän. 11-a
Kõnetraat 441-33

TEHASED: Põhja 5, kõnetr. 439-96

ERIALA: Hapniku ja atsetüleengaasi valmistam. ja kõikide nende gaasidega seotud seadete ja materjalide müük.

Metallide keevitamise kool.

Matson & Co

Tallinn
Vana Posti 6-4-a

Telefon 433-64
Telegr.: Matsonco

A.-S.
«BASSEIN»

TALLINN
AIA TÄN. 3. Tel. 447-68

Rooma-vene saunad
voolava vee basseiniga

HELSINGISSE SÕITJATELE

soovitame külastada

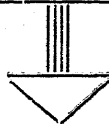
NISSENI

KOHVIKAUPLUST JA KOHVIKUT

Põhja-Esplanaadil 17

KAUBATURU ÄÄRES

HEA KOHV

HEA TEE

Helsingi esimene meeste
valmisriiete vabrik

soovitab härrade

ülikondi, mantleid ja pükse

Odavad hinnad!

Töö sai aastal 1933 Inglismaal suure kuldmedali osaliseks. Grand Prix. Ainuke, mis Soome antud.

HELSINGI UUSI PUKUTEHDAS O-Y.

CITY KÄYTTÄVÄ

ALEKSANDRI T. 21

HELSINGI
SOOME

VORSTITÖÖSTUS

„PRIIMA“

Soovitab tuntud headuses
igasuguseid sinke ja vorste

Müügikoht:

Lihaturg nr. 2, III rida.

Vabrik asub Hugo Treffneri t. 9.

Austusega omanik **Vetke**

Restoran KRUUNU

Helsingis, Heikinkatu 1

Telefon 284-34.

Soovitab tunnustatud headuses

hommikueineid à 7.50 Smk.

Portajon 3.— Smk. alates. Hea

õlu ja külm viin. Vilu ja rahulik

S Ö Ö G I S A A L

REKORD vabriku

tenniskingi,

igasugu nahast **jalanõusid**, veekindlaid
säärsaapaid.

Talla-, pinsoli-, pastla- ja päälis-
nahku

soovitab mõõdukate hindadega

Gorbatshev

Veneturg 5

Puuvilja, maiustusi

ja mitmesuguseid

konserve

soovitab odavalt

°/ü. **A. Mednikov** A/B.

Kaisaniemenkatu 1. Tel. 346-89

==== **Soovitame suuremal ja vähemal arvul:** ====

H. stolle № 8 ja 10 Rootsi terasest.
Tsingitud ja musta raudplekki, rauda ja terast
— igasugust raud ehitustalasisid. Naelu, kruve,
polte. Ükse lukke, käepidemeid ja hingi.
Lakk- ja puutörva.

Ehituse ja masina takku. Värnitsat,
masinaõli, liimi ja värvimulda. Mererohtu ja
mööblivedrusid. **Tööriistu** lukuseppadele,
seppadele, puuseppadele ja
tisleritele.

Kaubanduse A.-S.

HÜPPLER & KO.

Tallinn, Suur Tartu mnt. 43. Kõnetraat 305-01.

Ostame vana rauda, malmi ja muid metalle.

Tarvitage pesupulbrit

BONZO

Keemia tööstus **Th. Tiilmann**

Vastutav toimetaja: O. Abroi.

Tallinn, Juuli 1936.

Väljaandja: H. Laur.

Toimetus ja talitus: Tallinn, Suur Tartu mnt. 41—9.
Trükkikoda „Estotrükk“ Tallinn, S. Karja 8. 1936. a.

Ostame

tapamajas ja sigade vastuvõtte päevadel
raudteejaamades

**kõrgema päevahinnaga
peekon- ja pekisigu, loo-
mi, vasikaid ning lambaid.**

Müüme

Oma kauplusis: Tartus, Ülikooli 7.
Tel. 12-59. Tartus, Tähe 72. Tel. 12-18.
Tartus, Narva tän. 9. Telefon 12-22.
Valgas, Vabaduse tän. 33. Telefon 32.
Petseris. S. Kaubaaida tän. 2. Tel. 1-08.

Oma tööstuse saadusi:

vorste, suitsusinki, seapäid ja
-jalgu, sea-, looma-, vasika- ning
lambaliha j. n. e.

*
Kaup värsked ja kõrgeväärtuslik

*
Hinnad võistlemata odavad.

*
Ühisus

„Lõuna-Eesti Eksporttapamajad“

Tartus, Teguri tänav. Tel. 12-24 ja 11-64.

TALLINNA TIISIKUSE V. VÕITLEMISE
SELTSI

KOPSUHAIGETE SANATOORIUM

NÕMME-KIVIMÄE

5 minuti käik Kivimäe jaamast
PÖLLU TÄN. 63

10 ha suure männimetsaga kaetud
60 mtr. merepinnast kõrgei maaalal.
Keskküte, elektrivalgustus, veevärk
külma ja sooja veega tubades.

Arstifakse kopsu-, kurgu-, luu- ja
näärmetiisikust.

K O P S U L Õ I K U S E D

Tartu Eesti Majanduse Ühisus

Tartus, Holmi 12-18.

Osak.: TARTUS, Võru t. 4 ja Sõõgiturg 3, RÄPINAS, PUKAS ja PUHJAS

Soovitame tuntud paremaid **rehepeksumasinaid,**
traktoreid, mootoreid.

Heinaniidumasinaid ja hobuserehasid.
Piimatööstusemasinaid ja -tarbeid.

Ehitusmaterjale,

rikkalikus valikus **koloniaalkaupu** ja igasuguseid muid põllumajandu-
ses ja tööstuses vajalikke tarbeid.

Müügitingimused soodsad.

Müügitingimused soodsad.

Ar 936 P
Voog

Sobiva materjali kevadriietuseks

leiate

A-s. TEKCA

riideäridest:

TALLINN, Valli 10
TALLINN, Suur Karja 15
HAAPSALU, Ehte 2
KURESSAARE, Kauba 2
MUSTVEE, Tartu 15
NARVA, Peetri pl. 2

PETSERI, Kaubarida 6/7
PÄRNU, Vee ja Pika t. nurg.
RAKVERE, Turuplats
VALGA, Kesk 14
VILJANDI, Tartu 6-a
VÕRU, Jüri 5-a

*Jälgige meie vaateakende kevadreklaami ja
külstage meie ärisid — ostukohustusega.*

Luterma P L A A D I D,
Luterma M Ö Ö B L I D,
Luterma M Ä N G U A S J A D

on kodumaa

kõrgekvaliteedilised tooted

A.-S.

A. M. LUTHER

MÜÜGIKOHAD:

Tallinnas, Vana Posti tänav 9, telefon 446-16,
T a r t u s, E. W. Jürgens, Ülikooli 2, telef. 778.

Hind 25 senti

Estotrükk Tallinn